

1. İnsanların istehsalat və məişət fəaliyyəti nəticəsində ətraf mühitə edilən təsir necə adlanır?

- ✓ ətraf mühitin antropogen faktoru
- ətraf mühitin abiotik faktoru
- biosferin dəyişilməsi
- sənaye və məişət tullantıları
- ətraf mühitin biotik faktoru

2. Qurunun neçə % sahəsində əhali yaşamır?

- ✓ 0.15
- 0.3
- 0.25
- 0.2
- 0.4

3. Dünya əhalisinin orta sıxlığı nə qədərdir?

- ✓ hər kv² 42 nəfər
- hər kv² 35 nəfər
- hər kv² 28 nəfər
- hər kv² 15 nəfər
- hər kv² 30 nəfər

4. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- ✓ sosial –iqtisadi şərait
- təbii şərait
- siyasi vəziyyəti
- iqtisadiyyatın inkişafı
- yerləşmə arealı

5. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- ✓ demoqrafik vəziyyəti
- əhalinin vərdisi
- tarixi ənənəsi
- miqrasiyalar
- əhalinin strukturu

6. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- ✓ təbii şərait, təbii ehtiyatlar
- əhalinin irqi
- əhalinin sosial vəziyyəti
- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin yaşı

7. Fəal əhali kimdir?

- ✓ əmək qabiliyyəti, çalışan
- ağır işlərdə işləyən
- qadın işçi qüvvəsi
- əhalinin az qismi
- yaşı 18-dən çox olan

8. Dünyada əhalinin orta ömür müddəti neçə ildir?

- 80 il
- 60 il
- 75 il
- 70 il
- ✓ 67 il

9. Cins tərkibinə görə müənasiblik necədir?

- ✓ qadınlar sayca çoxdur
- kişi, qadın bərabərdir
- uşaqların sayı çoxdur
- nisbət müəyyən olunmayıb
- kişilər çoxdur

10. II qrup ölkələrdə əhəlinin sosial təminatındakı problemlər:

- ✓ evlə, işlə təmin edilməsi
- iqlim şəraiti
- tarixi əmək vərdisləri
- irqi mənsubiyyət
- qıda məhsullarının az olması

11. II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi

- ✓ hər 1000 nəfərə 12 nəfər
- hər 1000 nəfərə 10 nəfər
- hər 1000 nəfərə 20 nəfər
- təbii artım zəifdir
- hər 1000 nəfərə 30 nəfər

12. Demografiya böhranı nədir?

- ✓ işçi qüvvəsi çatışmır
- əhəli sıxdır
- yaşlı əhəli üstündür
- urbanizasiya zəifdir
- işçi qüvvəsi artıqdır

13. I-ci tip ölkələrdə əhəlinin təbii artımı niyə azdır?

- ✓ urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
- miqrasiya zəifdir
- dövlət qadağası var
- başqa ölkələrə köçürlər
- əhəli şəhərə getmir

14. Depopulyasiya prosesi nədir?

- ✓ əhəlinin getdikcə azalması
- əhəlinin yerdəyişməsi
- əhəlinin hərəkəti
- Əhəlinin təbii artımı
- əhəlinin artması

15. Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- ✓ təbii artım getmir
- təbii artım azdır
- artım gəlmələr hesabınadır
- I-ci tipə xas deyil

- təbii artım yüksəkdir

16. Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- ✓ oğum və ölüm arasındakı fərqlə
- mütləq artımla
- təbii artım hesablanmır
- Mexaniki artımla hesablanır
- əhalinin sayı ilə

17. Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- ✓ onun həyat şəraitindən
- əhalinin yerləşməsindən
- sayının dəyişməsindən
- təbii şəraitdən
- dövlətin qanunlarından

18. Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- ✓ əhalinin sayını, təbii artımı
- sıxlıq və yerləşməsini
- qadın kişi nisbətini
- şəhər, kənd əhalisini
- əhalinin miqrasiyasın

19. Tolerant qanunu nə vaxt və kim tərəfindən irəli sürülmüşdür?

- ✓ 1910-cu ildə V.Şelferd
- 1980-cı ildə A.Monçadski
- 1958-ci ildə V.Pimental
- 1967-ci ildə K.Mrakov
- 1840-cı ildə U.Libex

20. Tolerantlığın ekologiyasının tədqiqatlarının aparılması neçənci ildən başlanmışdır?

- ✓ 1910-cu ildən
- 1890-cı ildən
- 1925-ci ildən
- 2000-ci ildən
- 1868-ci ildən

21. 1798-ci ildə T.Maltus hansı konsepsiyanı yaratmışdır?

- ✓ populyasiyanın eksponent tənliyini
- ətraf mühitə təsir amillərini
- canlı aləmin təbii qanunlarını
- biocoğrafiyanın meydana gəlməsini
- ekosistemin quruluşunu

22. Rusiya ekoloqu A.S.Danilevski ekologiyaya hansı anlamı verir?

- ✓ ekoloji sistemdə struktur və funksiya
- ekoloji faktormar
- ekoloji tənzimləmə
- ekoloji dəyərlər
- ekoloji qanunauyğunluğu

23. İnsanlar özləri üçün gərəkli olan məhsulları nəyin hesabına əldə edirlər?

- ✓ təbiətin
- atmosferin
- istehlakın
- istehsalın
- cəmiyyətin

24. 1869-cu ildə “Ekologiya”-nı elmlər sırasına daxil edən kim olmuşdur?

- ✓ Ernest Hekkel
- Ç.Darvin
- V.İ.Vernadski
- A.A.Qriqoryev
- A.S.Danilevski

25. Təbii hadisələrə yanaşmada tam şəkildə analizi necə adlandırırlar?

- ✓ Xolostik
- Kompleks
- Lokal
- Ümumi
- Rediksion

26. İnsanlar tərəfindən baş verən təbii fəlakətləri qeyd edib neytrallaşdırması hansı fənnin məqsədidir?

- ✓ 'əhali və sosioloji ekologiya
- Əhali coğrafiyası
- ƏMM və əhali sağlamlığı
- Zoologiya
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

27. 1986-cı ildə hansı AES –də qəza olmuşdur?

- ✓ Çernobıl
- Krasnoyarsk
- Bratsk
- qəza olmayıb
- Şatura

28. Nüvə elektotexnikası nə vaxt inkişaf etməyə başlamışdır?

- ✓ ağır element nüvələrin bölünməsi kəşf edildikdən sonar
- elektrotexnikanın inkişafından sonar
- alimlərin yeni ixtirasından sonar
- inkişaf etməmişdir
- ETT inkişafından sonar

29. 1971-ci ildə hansı maddənin kənd təsərrüfatında istifadəsi qadağan olmuşdur?

- ✓ üzvi xlor pestisidi
- turşular
- torlu birləşmələr
- məişət tullantıları
- mineral kütlələr

30. Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- ✓ sənətkarlıq və ticarət
- yaxşı şəraitin olması
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- şəhər mühitinin münbitliyi

- əhalinin yaşayış yerləri

31. Suburbanizasiya nədir?

- ✓ şəhər aqlomerasiyası
- iri şəhərlər
- kənd və qəsəbələr
- urbanizasiya
- kənd yaşayış məskənləri

32. Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- ✓ təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir
- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfatın sahələrini təmzimpləyir

33. İmmiqrasiya prosesi nədir?

- əhalinin ölkədən getməsidir
- meqalopolislərdir
- iri şəhərlərdir
- ✓ əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin məskunlaşmasıdır

34. Emiqrasiya nədir?

- ✓ əhalinin ölkədən başqa yerə getməsidir
- əhalinin işlə təminatıdır
- əhalinin sıxlığıdır
- aqlomerasiyadır
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir

35. Miqrasiya nədir?

- ✓ əhalinin yer dəyişməsidir
- əhalinin artmasıdır
- əhalinin sıxlığıdır
- urbanizasiyadır
- əhalinin azalmasıdır

36. Sərt təbii şəraitdə əhalinin yerləşməsi:

- ✓ sıxlıq azdır
- əhali yaşamır
- əhali işləmir
- təbii şərait təsir etmir
- sıxlıq çoxdur

37. Qurunun neçə % sahəsində əhali yaşamır?

- ✓ 0.15
- 0.2
- 0.25
- 0.3
- 0.4

38. Dünya əhalisinin orta sıxlığı nə qədərdir?

- ✓ hər km² 42 nəfər
- hər km² 35 nəfər
- hər km² 28 nəfər
- hər km² 15 nəfər
- hər km² 30 nəfər

39. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- ✓ sosial-iqtisadi şərait
- yerləşmə arealı
- siyasi vəziyyət
- iqtisadiyyatın inkişafı
- təbii şərait

40. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- ✓ demoqrafik vəziyyəti
- əhalinin vərdisi
- tarixi ənənəsi
- miqrasiyalar
- əhalinin strukturu

41. Əhalinin yerləşməsinə təsir edən amillər:

- ✓ təbii şərait, təbii ehtiyatlar
- əhalinin irqi
- əhalinin sosial vəziyyəti
- urbanizasiya səviyyəsi
- əhalinin yaşı

42. Su və torpaq mühitinin özünü təmizləmə qabiliyyəti əsasən nə ilə əlaqədardır?

- ✓ Canlı orqanizmlərin fəaliyyəti;
- Meşə zolağının sıxlığı;
- Bulaqların çox olması;
- Antropogen təsir;
- Çoxnövlü bitkilərin olması;

43. Ekoloji problemlərin həlli üçün hansı istiqamətlərdə uyğunluq yaradılmalıdır?

- ✓ Texnoloji və sosial istiqamətlər;
- təbii ehtiyatlar, ETİ;
- Əhali artımı və ərzaq təminatı;
- Sənaye və kənd təsərrüfatı;
- ETİ və əhali;

44. Ekoloji qanun pozuntularına görə vətəndaşlara və hüquqi şəxslərə hansı cəzalar tətbiq olunur?

- ✓ inzibati, administrativ, hüquqi cəzalar
- administrativ, hüquqi, maddi cəzalanma
- cərimə olunma, işdən çıxarılma, məsuliyyətə cəlb olunma
- məsuliyyətə cəlb olunma, administrativ, hüquqi cəzalar
- inzibati, maddi cəzalanma, işdən çıxarılma

45. Ekosistem nədir?

- ✓ Konkret məkanda cansız və canlı komponentlərin qarşılıqlı əlaqəsi nəticəsində fəaliyyət göstərən sistemdir
- Təbiətlə cəmiyyətin qarşılıqlı əlaqəsidir
- Canlı və cansız mühitin qarşılıqlı əlaqəsini göstərən ekosistemdir
- Təbiətdə tarazlığın qorunmasıdır

- Təbiətlə cəmiyyətin vəhdətidir

46. Respublikada, şəhərlərdə və yaşayış məntəqələrində atmosfer havasının təmizliyinin mühafizəsi üçün cavabdeh olan təşkilatlar hansılardır?

- ✓ Azərbaycan Respublikasının “Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi”, Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabineti, şəhər və rayon icra hakimiyyətləri
- Azərbaycan Respublikasının Kənd Təsərrüfatı Nazirliyi
- Azərbaycan Respublikasının hüquq-mühafizə orqanları
- Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti
- Azərbaycan Respublikasının “Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi”

47. Ekoloji çirklənmə nədir?

- ✓ Təbii tarazlığın pozulması
- Litosferdə səth örtüyünün dəyişməsi
- Hidrosferdə heyvanat aləminin dəyişməsi
- Avtomobil sənayesinin atmosferi çirkləndirməsi
- Atmosferin qaz tərkibinin dəyişməsi

48. İnsan orqanizminə təsir edən meteoroloji şərait atmosfer təzyiqi, səs-küy, tozlar, qıcıqlandırıcı kimyəvi maddələr, radioaktiv maddələr, iş yerinin səmərəsiz işıqlandırılması, bədənin ayrı-ayrı vəziyyəti nə sayılır?

- ✓ istehsalat zərəri sayılır
- istehsalat aktivliyi sayılır
- istehsalat zədələri sayılır
- istehsalat effektivliyi sayılır
- istehsalat səmərəliliyi sayılır

49. Əhəlinin sayının artması nədən asılıdır?

- ✓ həyat şəraitindən və qadınların cəmiyyətdə və ailədə mövqeyindən, ölkənin inkişaf səviyyəsindən
- ərzaq təminatından;
- ölkənin səhiyyə imkanlarından;
- ekologiyanın səviyyəsindən;
- iqlim şəraitindən;

50. Bulaqların itməsi, çayların quruması, sel sularının yaranması, torpaqda eronziya aşağıdakı hansı hadisə ilə əlaqədardır

- ✓ Torpağın sıxlığının artması;
- Dağ- mədən sənayesinin inkişafı;
- Meliorasiyanın düzgün aparılmaması;
- iqlim soyuqlaması;
- Yaşıllıqların azaldılması;

51. Təbii hadisələrə reduksion yanaşmada mürəkkəb proseslər necə analiz edilir?

- ✓ Ayrı-ayrılıqda;
- Qarşılıqlı əlaqədə;
- Ətraf mühitə təsir dərəcəsinə görə ;
- iqlimin dəyişilməsilə əlaqədar
- Tam şəkildə;

52. Təbii hadisələrin hansı yanaşma formasında tam şəkildə analiz edilir?

- ✓ Xolostik;
- Kompleks;
- Komponentlər üzrə;
- Ümumi;
- Reduksion;

53. Əhali və sosial ekologiya” fənninin məqsədi:

- ✓ İnsanlar tərəfindən baş verən dəyişiklikləri qeyd etməklə neytrallaşdırmaq
- Təbii ehtiyatları qiymətləndirmək;
- Demografik siyasəti tənzimləmək;
- Əmək ehtiyatlarını müəyyənləşdirmək;
- Ərzaq problemlərini öyrənmək;

54. Canlıların təbiətə vurduqları ziyan haqqında ilk dəfə kimlər məlumat vermişdir?

- ✓ J.Lamark və T.Maltus
- Pallasın və Lipeyxin
- S.Kraşennikov
- T.Faberin və Q.Qlogerin
- Aleksandr Humbolt

55. Yer kürəsinin quru sahəsinin 97% hansı təsirlərə məruz qalmışdır?

- fiziki
- kimyəvi
- təbii
- texnogen
- ✓ antropogen

56. Göstərilənlərdən hansı sosial fənnlərə aid deyil?

- ✓ Coğrafiya
- iqtisadiyyat
- sosiologiya
- demoqrafiya
- mədəniyyət

57. Suyun tərkibində oksigen azalmasına səbəb olan birləşmələr hansılardır?

- ✓ üzvi birləşmələr
- turşular
- yosunlar
- minerallar
- karbon

58. D.Dokuçayevin xidmətləri hansı elmin inkişafında böyükdür?

- ✓ Əhali və sosioloji ekologiya
- Tarix
- Biologiya
- Kimya
- İqtisadi coğrafiya

59. Hansı elm «Ümumi ekologiya» elminin davamı hesab olunur?

- ✓ Əhali və sosioloji ekologiya
- Biologiy
- İqtisadi coğrafiya
- ƏMM və əhalinin sağlamlığı
- Təbiətdən istifadənin iqtisadiyyatı

60. Şəhərlərin yaranma səbəbləri:

- ✓ sənətkarlıq və ticarət

- yaxşı şəraitin olması
- kənd təsərrüfatının inkişafı
- şəhər mühitinə münbitliyi
- əhalinin yaşayış yerləri

61. Suburbanizasiya nədir?

- ✓ şəhər aqlomerasiyası
- iri şəhərlər
- kənd və qəsəbələr
- urbanizasiya
- kənd yaşayış məskənləri

62. Əhalinin yerləşməsinin təsərrüfata təsiri:

- ✓ təsərrüfatın inkişafını müəyyən edir
- təsərrüfata mənfi təsir edir
- təsərrüfata müsbət təsir edir
- əhalini əmək vərdişlərinə öyrədir
- təsərrüfatın sahələrini tənzimləyir

63. İmmiqrasiya prosesi nədir?

- ✓ meqalopolislərdir
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir
- əhalinin məskunlaşmasıdır
- iri şəhərlərdir
- əhalinin ölkədən gəlməsidir

64. Emiqrasiya nədir?

- ✓ əhalinin ölkədən başqa yerə gəlməsidir
- əhalinin işlə təminatıdır
- əhalinin sıxlığıdır
- aqlomerasiyadır
- əhalinin ölkəyə gəlməsidir

65. Miqrasiya nədir?

- ✓ əhalinin yer dəyişməsidir
- əhalinin artmasıdır
- əhalinin sıxlığıdır
- Urbanizasiyadır
- əhalinin azalmasıdır

66. Fəal əhali kimdir?

- ✓ əmək qabiliyyətli, çalışan
- ağır işlərdə işləyən
- qadın işçi qüvvəsi
- əhalinin az qismi
- yaşı 18-dən çox olan

67. Dünyada əhalinin orta ömür müddəti neçə ildir?

- ✓ 67 il
- 75 il
- 70 il
- 80 il
- 60 il

68. Cins tərkibinə görə mütənasiblik necədir?

- ✓ qadınlar sayca çoxdur
- kişi, qadın bərabərdir
- uşaqların sayı çoxdur
- nisbət müəyyən olunmayıb
- kişilər çoxdur

69. II qrup ölkələrdə əhalinin sosial təminatındakı problemlər:

- ✓ evlə, işlə təmin edilməsi
- iqlim şəraiti
- tarixi əmək verdişləri
- irqi mənsubiyyət
- qida məhsullarının az olması

70. II qrup ölkələrdə təbii artımın səviyyəsi:

- ✓ hər 1000 nəfərə 12 nəfərdən çox
- hər 1000 nəfərə 10 nəfər
- hər 1000 nəfərə 20 nəfər
- təbii artımı zəifdir
- hər 1000 nəfərə 30 nəfər

71. Demografiya böhranı nədir?

- ✓ işçi qüvvəsi çatışmır
- əhali sıxdır
- yaşlı əhali üstündür
- urbanizasiya zəifdir
- işçi qüvvəsi artıqdır

72. I-ci tip ölkələrdə əhalinin təbii artımı niyə azdır?

- ✓ urbanizasiya səviyyəsi yüksəkdir
- miqrasiya zəifdir
- dövlət qadağası var
- başqa ölkələrə köçürlər
- əhali şəhərə getmir

73. Depopulyasiya prosesi nədir?

- ✓ əhalinin getdikcə azalması
- əhalinin yerləşdirilməsi
- əhalinin getdikcə azalması
- əhalinin təbii artımı
- əhalinin artması

74. Birinci tip ölkələrdə təbii artımın vəziyyəti:

- ✓ təbii artım getmir
- təbii artım azdır
- artım gəlmələr hesabındadır
- I-ci tipə xas deyil
- təbii artım yüksəkdir

75. Təbii artım miqdarına görə neçə tipə bölünür?

- 3.0

- ✓ 2.0
- 6.0
- 5.0
- 4.0

76. Əhalinin təbii artımı nə ilə ölçülür?

- ✓ doğum və ölüm arasındakı fərqlə
- təbii artım hesablanmır
- mütləq artımla
- şəhərlərdə yerləşməsi ilə
- əhalinin sayı ilə

77. Əhalinin sayının artımı nədən asılıdır?

- ✓ onun həyat şəraitindən
- dövlətin qanunlarından
- təbii şəraitdən
- sayının dəyişməsindən
- cəhalinin yerləşməsindən

78. Demografiya elmi nəyi öyrənir?

- ✓ əhalinin sayını, təbii artımını
- şəhər, kənd əhalisini
- qadın, kişi nisbətini
- sıxlıq və yerləşməsi
- əhalinin miqrasiyası

79. Ekoloji tarazlığın pozulmasının əsas səbəbi?

- antropogen təsirlər
- sənaye şəhərlərinin sayının artması
- ✓ elmi – texniki tərəqqi
- əhali sayının artımı
- təbii fəlakətlər

80. Ağır və zərərli iş şəraitində baş verən xəstəliklər necə xəstəlik adlanır?

- sinir xəstəlikləri adlanır
- sümük xəstəlikləri adlanır
- ✓ peşə xəstəliklər adlanır
- göz xəstəlikləri adlanır
- dəri xəstəlikləri adlanır

81. Əhalinin siyahıya alınması neçə ildə bir aparılır?

- 8 və ya 13;
- nə vaxt ehtiyac olarsa;
- ✓ 5 və ya 10;
- 10 və ya 15;
- 15 və ya 20;

82. Əhalini öyrənən elm hansıdır?

- ✓ demoqrafiya;
- ekologiya;
- əhali və sosial ekologiya;
- iqtisadi coğrafiya;
- biologiya;

83. Su hövzələrinə axıdılan üzvi birləşmələr suyun tərkibində nəyin azalmasına səbəb olur?
- ✓ Oksigenin;
- Mineralların
 - Yosunların;
 - Turşuların;
 - Karbonun
84. “Əhali və sosial ekologiya” fənninin inkişafında hansı alimin xidmətləri böyükdür?
- A. Popov;
 - D. Dokuçayev;
 - ✓ N. Reymers;
 - V. Antonov;
 - M. Lomonosov;
85. Qlobal ekoloji problemlərin həlli üçün tələb olunur? 1.Hərbi xərclərin azadılması hesabına iqtisadiyyatın inkişaf etdirilməsi. 2.Qlobal təhlükəsiz texnoloqiyların tətbiqi nəticəsində iqtisadiyyatın stabilliyinin təmini, 3.Kənd təsərrüfatının kimyalaşdırılması, 4. Ekoloji sahə üzrə beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi, 5. Təbii resursların ekstensiv mənimsənilməsi.
- ✓ 1,2,4
- 3,4,
 - 2,4,5
 - 1,3,5
 - 2,3,4
86. Maddələr və enerji mübadiləsinin qarşılıqlı baş verdiyi, canlı aləmə onların məskunlaşdığı mühit arasında olan birgə fəaliyyət adlanır?
- ✓ ekoloji sistem
- coğrafi mühit
 - təbii mühit
 - biotik struktur
 - bioqeoşenologiya
87. Depopulyasiya nə deməkdir?
- ✓ Əhali sayının getdikcə azalması
- Mütləq artımı
 - köçüb getmə
 - Köçüb gəlmə
 - əhalinin təbii artımı
88. Azərbaycanın hansı regionu külək enerjisindən istifadə etmək üçün əlverişlidir?
- ✓ Abşeron yarımadası
- Şəki-Zaqatala regionu
 - Lənkəran-Astara regionu
 - Naxçıvan MR
 - Quba-Xaçmaz regionu
89. Bir adamın gündəlik qəbul etdiyi qidanın tərkibində orta hesabla neçə min kkal (kilokalori) enerji olmalıdır?
- ✓ 2,5-3,0 min kkal
- 2,7-3,2 min kkal
 - 2,9-3,4 min kkal
 - 2,1-2,7 min kkal
 - 2,3-2,8 min kkal
90. Fotokimyəvi duman (smoq) necə yaranır? Səhv cavabı tapın:

- ✓ Yüksək temperatur şəraitində yaranır
- Günəş işığının təsiri ilə avtomobil tullantılarında olan karbohidrogen, karbon-2 oksid qarışığından mürəkkəb fotokimyəvi çevrilmələrin baş verməsidir
- Temperatur inversiyası zamanı yaranır
- Neftayırma zavodlarının atmosfərə atdığı tullantılar nəticəsində yaranır
- Avtomobillərin atmosfərə atdığı yanacaq tullantıları nəticəsində yaranır

91. «Atmosfer çirklənməsi» dedikdə nəyi başa düşürsünüz?

- ✓ Havada qazların, bərk və maye halında müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv elementlərin canlı orqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə biləcək miqdarda olmasını .
- Atmosfer havasında əsas komponentlərin-kükürd oksidi, hidrogen sulfid, azot oksidi, karbohidrogenlər, dən qazı və mexaniki qarışıqların olması.
- Atmosfer havanın bəşəriyyətin, cəmiyyətin «bəlasına», «xəstəliyinə» çevrilməsini.
- İnsanın sənaye fəaliyyətinin aktivləşməsi nəticəsində baş verən və bütövlükdə biosferə mənfi təsir göstərən amilləri.
- Atmosferdə qazlarla yanaşı maye, aerosol və ion şəkilində olan müxtəlif maddələrin mövcudluğunu.

92. Əhali sayının getdikcə azalması necə adlanır?

- ✓ depopulyasiya;
- demoqrafik partlayış;
- demoqrafik böhran;
- miqrasiya;
- immiqrasiya;

93. Təbii sərvətlər istifadə olunmalarına görə hansı qrupları özündə birləşdirirlər?

- ✓ istifadə olunan və potensial
- tükənən
- tükənməyən
- yararsız, yararlı
- istifadəsiz, istifadəli

94. Təbii sərvətlər istifadə olunma xüsusiyyətlərinə görə necə qrupa ayrılırlar?

- ✓ 2.0
- 20.0
- 12.0
- 18.0
- 10.0

95. İqlim resurslarına nələr daxildir?

- ✓ rütubətlənmə, külək və günəş enerjiləri
- Külək enerjisi
- Günəş enerjisi
- okean
- rütubətlənmə

96. Meşə sahəsinin böyüklüyünə görə hansı ölkə liderlik edir?

- Kanada
- Braziliya
- Yaponiya
- ✓ RF
- Çin

97. Dünya meşə oduncaq ehtiyatı nə qədərdir?

- ✓ 385 mlrd kub m
- 700 mlrd kub m
- 100 mln kub m
- 250 mln kub m
- 500 mlrd kub m

98. Antarktidanın və Qrenlandiyanın buzlarını nəzərə almamaqla dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- ✓ 135 mln kv km
- 510 mln kv km
- 200 mln kv km
- 250 mln ha
- 149 mln kv km

99. Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- ✓ 149 mln kv km
- 150 mln kv km
- 200 mln kv km
- 100 mln ha
- 510 mln kv km

100. Dünya okeanında neftin ümumi ehtiyatını müəyyən edin:

- ✓ 150 mlrd tona qədər
- 500 mlrd t
- 10 mln t
- 1,0 mln t
- 100 mlrd t

101. Abşeron yarımadasında gündəlik radiasiya fonu dəyişilir

- ✓ 6-18 mkr/saat
- 10-12 mkr/saat
- 3-15 mkr/saat
- 6-8 mkr/saat
- 5-10 mkr/saat

102. Əhalinin radiasiya təhlükəsizliyi haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunu qəbul edilmişdir

- ✓ 1997-ci ildə
- 1995-ci ildə
- 2000-ci ildə
- 2008-ci ildə
- 1990-ci ildə

103. Antropogen radiasiya mənbələrinə aiddir 1.AES-lər, 2.Radioaktiv kimyəvi elementlər, 3.nüvə silahları, 4.Günəş şuaları,5.Rentgen şuaları, 6. Təbii süxurlar

- ✓ 1,3,5
- 2,4,5
- 3,4,6
- 4,5,6
- 1,2,3

104. Təbii elektromaqnit şüalanma mənbələridir? 1.Elektrik və maqnit sahələri, 2. dalğa ötürücülər. 3.günəş və qalaktikadan gələn radioşüalanma. 4. müxtəlif qurğuların şuaları. 5.atmosferin elektrikliyi. 6. lampalı generatorlar

- ✓ 1,3,5
- 2,3,4

- 3,4,5
 - 4,5,6
 - 1,2,4
- 105.** Təbii radiasiya mənbələrinə aiddir? 1. günəş şüaları, 2.nüvə silahları, 3. bəzi kimyəvi elementlər. 4.rentgen şüaları. 5, süxurlar və mədən suları, 6. atom elenktrik siansiyaları
- ✓ 1,3,5
- 2,3,4
 - 3,4,6
 - 1,4,6
 - 1,2,5
- 106.** İndiki zamanda təbiət və cəmiyyətin birgə fəaliyyəti mərhələsində, ətraf mühitin mühafizəsinin təmini üzrə, ekoloji tələbatla cəmiyyətin təbii resurslardan istifadəsinə olan maraqları arasında uyğunsuzluqdan, iqtisadiyyatla ekologiya arasında yaranan ziddiyyət adlanır?
- ✓ ekoloji böhran
- ekoloji maraq
 - ekoloji hal
 - ekoloji vəziyyət
 - ekoloji tarazlıq
- 107.** Qlobal ekoloji problemlərə aiddir? 1.ətraf mühitin çirklənməsi, 2.atmosferin tozla çirklənməsi, 3. iqlim dəyişkənliyi, 4. yeraltı suların çirklənməsi, 5.ozon təbəqəsinin dağılma təhlükəsi. 6. Xəzər dənizinin problemləri
- ✓ 1,3,5
- 2,3,4
 - 1,4,6
 - 2.5,6
 - 1,2,3
- 108.** Ətraf mühitdə hər hansı bir zərərli maddə insana və onun nəslinə birbaşa və ya bilavasitə təsir etdikdə onlarda mənfi dəyişiklər yaratmırsa bu adlanır?
- ✓ buraxıla bilən qatılıq həddi
- ekoloji krizis
 - ekoloji vəziyyət
 - ekoloji fəlakət
 - ekoloji təhlükə
- 109.** Ekosistemdə oksigenin dövrəni əlaqədardır?
- ozon və hidrogenlə
 - doğru cavab yoxdur
- ✓ fotosintez və tənəfüslə
- kimyəvi birləşmələrin xarakteri ilə
 - atmosfer və hidrosferlə
- 110.** Bu təşkilatlardan hansı iqtisadi təşkilatdır?
- ✓ OPEK və AİB
- ATƏT
 - AZPAK
 - ASEAN
 - NATO
- 111.** BMT-nin ştabı hansı şəhərdədir?
- ✓ Nyu-York
- Moskva
 - Vaşinqton

- London
- Paris

112. Aşağıdakı ölkələrdən hansı BMT-nin daimi üzvi deyil

- ✓ Albaniya
- ABŞ
- Çin
- Fransa
- Rusiya

113. Xəzər dənizini çirkləndirən məhsul hansıdır?

- ✓ neft, qaz
- turşulu yağışlar
- kosmik tozlar
- kimyəvi tullantılar
- məişət tullantıları

114. Xəzərin ən böyük limanı hansıdır?

- ✓ Bakı
- Həştərxan
- Aktan
- Nouşəhər
- Bəndər-Ənzəli

115. Aşağıdakılardan hansı liman Xəzərə aid deyil?

- ✓ Odessa
- Mahaçkala
- Həştərxan
- Türkmənistan
- Bakı

116. Xəzərə tökülən ən böyük çay hansıdır?

- Kür
- ✓ Volqa
- Ural
- Samur
- Terek

117. Xəzərdə olan adaların daxil olduğu arxipelaqlar necə adlanır?

- ✓ Bakı və Abşeron
- Neft daşları
- Bayıl
- Pirallahı
- Qızıl qum

118. Xəzər dənizinin səthinin sahəsi nə qədərdir?

- 280.000 km²
- 310.000 km²
- 4000.000km²
- ✓ 392.600 km²
- 200.000 km²

119. Xəzər dənizinin səviyyəsi Dünya okeanının səviyyəsindən nə qədər aşağıdır?

- 15 m
- 18 m
- ✓ 27,3 m
- 32 m
- 42 m

120. Xəzər dənizinin orta eni nə qədərdir?

- ✓ 310 km
- 600 km
- 470 km
- 520 km
- 240km

121. Meridian üzrə Xəzərin uzunluğu nə qədərdir?

- 870 km
- 1700 km
- 2000 km
- 1500 km
- ✓ 1200 km

122. Dağ-mədən sənayesinin yaratdığı ekoloji problemlər hansılardır?

- su hövzələri, suyun səviyyəsi qalxır
- rütubət çoxalır, görmə qabiliyyəti azalır
- duman yaranır, buludlarən vəziyyəti dəyişir
- suyun səviyyəsi aşağı düşür, smog əmələ gəlir
- ✓ atmosfer və hidrosfer çirklənir, torpaqda sürüşmələr və uçqunlar baş verir

123. Dünya miqyasında neftçıxarma, neft emalı, nəqli və onun istifadəsi zamanı ildə neçə milyon tona qədər itki baş verir?

- ✓ 45 mln. tona qədər
- 35 mln. tona qədər
- 50 mln. tona qədər
- 55 mln. tona qədər
- 25 mln. tona qədər

124. Ətraf mühiti radioaktiv çirkləndirən əsas mənbələr hansılardır?

- ✓ havada, suda, torpaqda nüvə silahlarının sınağı
- su elektrik stansiyaları
- kimya sənaye müəssisələri
- qara və əlvan metallar sənayesinin müəssisələri
- istilik elektrik stansiyaları

125. “Ozon təbəqəsinin qalınlığını azaldan ən aktiv maddə hansıdır?

- ✓ Freon və başqa xlorlu birləşmələr.
- Dəmir oksidi.
- Azot 5-oksidi.
- Azot 2-oksidi.
- Karbon qazı.

126. Təbiətdə neçə maddələr dövrəni vardır?

- ✓ 2 maddələr dövrəni mövcuddur
- 3 maddələr dövrəni mövcuddur
- 5 maddələr dövrəni mövcuddur

- Bir və ya bir neçə maddələr dövrəni mövcuddur
- 4 maddələr dövrəni mövcuddur

127. Hər il dəniz və okeanlara təxminən neçə milyon ton neft axıdılır?

- ✓ 6-10 mln. Ton
- 5-9 mln.ton
- 7-11 mln. Ton
- 3-6 mln.ton
- 4-8 mln. Ton

128. Xəzər dənizini çirkləndirən ən böyük çay hansıdır?

- ✓ Volqa çayı
- Araz çayı
- Terek çayı
- Həkəri çayı
- Kür çayı

129. Xəzər dənizində duzun miqdarı nə qədərdir?

- ✓ 11 – 13,5 q/l
- 10,8 – 11,9 q/l
- 12,1 – 13,6 q/l
- 11,9 – 13,6 q/l
- 9,2 – 10,5 q/l

130. İçməli su planetdə mövcud olan suların neçə faizini təşkil edir?

- ✓ 2,5%-ni
- 2,0%-ni
- 3,0%-ni
- 2,7%-ni
- 1,5%-ni

131. Əhalinin təbii artımının miqdarına görə ölkələr neçə qrupa bölünür?

- ✓ 2.0
- 8.0
- 3.0
- 5.0
- 4.0

132. Əhalinin mütləq artımı nədir?

- ✓ doğulanların sayı ilə ölənlərin sayı arasındakı fərq;
- il ərzində doğulanların sayı;
- ay ərzində doğulanların sayı;
- il ərzində köçüb gələnlərin sayı;
- şəhər əhalisi ilə kənd əhalisinin nisbət fərqi

133. Radiasiya nədir?

- ✓ radioaktiv maddələrdən ayrılan ionlaşdırıcı şualardır
- ağır metalldan ayrılan şualardır
- makroelentlərdən ayrılan şualardır
- doğru cavab yoxdu
- günəşdən gələn şua enerjisi

134. Ən böyük və davamlı ekosistem?

- ✓ biosferdir
- atmosferdir
- hidrosferdir
- coğrafi mühitdir
- geosferdir

135. Ekosistem anlayışını ilk dəfə kim təklif etmişdir?

- ✓ A.Tensli
- C.Xarçinski
- Y.Odum
- L.Libix
- K.Uatt

136. Biosfer təliminin yaradıcısı kimdir?

- ✓ Vernadski
- Naumov
- Odum
- Dokuçayev
- İzrael

137. Biosfer anlayışını elmi ədəbiyyata ilk dəfə kim və neçənci ildə gətirmişdir?

- ✓ Zyuss, 1875-ci ildə
- Vernadski, 1861-ci ildə
- Odum, 1860-ci ildə
- Dokuçayev, 1898-ci ildə
- Lamark, 1870-ci ildə

138. Biosfer nədir?

- ✓ canlı orqanizmlərin özünün və izinin olduğu sahədir
- bitki örtüyünün mövcud olduğu sahədir
- hidrosferdə canlı orqanizmlərin yaşadığı sahədir
- torpaq və atmosferdə canlı aləmin mövcud olduğu sahədir
- heyvanat aləminin mövcud olduğu sahədir

139. Tullantı qazları zəhərli maddələrdən təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə edilir?

- ✓ fiziki, kimyəvi, mexaniki
- elektrik, elektromaqnit, kimyəvi
- adsorbsiya, adsorbsiya, mexaniki
- adsorbsiya, adsorbsiya, fiziki
- mexaniki, bioloji, kimyəvi

140. Respublikamızda müəssisələrin çoxu hansı şəhərlərdə cəmlənmişdir?

- ✓ Bakı və Sumqayıtda
- Şirvan və Mingəçevirdə
- Şəki və Zaqatalada
- Qax və Balakəndə
- Gəncə və Daşkəsən şəhərində

141. Atom bombası Xirosima və Noqasakı şəhərlərinə neçənci ildə atılmış və ekoloji fəlakətə səbəb olmuşdur?

- ✓ 1945-ci ildə
- 1947-ci ildə
- 1949-cu ildə

- 1941-ci ildə
- 1943-cü ildə

142. İnsan qidasız, susuz və havasız nə qədər yaşaya bilər?

- ✓ qidasız 5 həftə, susuz 5 gün, havasız 3-5 dəqiqə
- qidasız 3 həftə, susuz 5 həftə, havasız 2-4 dəqiqə
- qidasız 7 həftə, susuz 6 gün, havasız 4-6 dəqiqə
- qidasız 1 ay, susuz 7 gün, havasız 5-7 dəqiqə
- qidasız 1 həftə, susuz 7 gün, havasız 1 dəqiqə

143. Bakı şəhəri üçün radiasiya fonu neçə mikrorentgen (mkr)/ saat təşkil edir?

- ✓ 6-12 mkr/saat
- 4-10 mkr/saat
- 8-14 mkr/saat
- 10-16 mkr/saat
- 2-8 mkr/saat

144. İstehsalatda fiziki, kimyəvi, bioloji və psixoloji faktorların altında hansı hadisələr baş verir?

- ✓ bədbəxt hadisələr
- ölüm hadisələri
- əzilmə hadisələri
- zəhərlənmə hadisələri
- xoşagəlməz hadisələr

145. Göstərilən ölkələr içərisində əhalisi sürətlə artan ölkə hansıdır?

- ✓ CAR
- Macarıstan
- Polşa
- Ukrayna
- RF

146. Əhali artımının II qrupuna daxil olan ölkələrdə əhalinin hər 1000 nəfərinə görə təbii artım neçə nəfərdən az deyil?

- ✓ 12.0
- 7.0
- 5.0
- 10.0
- 8.0

147. Əhalinin artımının I qrupuna daxil olan ölkələrdə əhali artımının hər min nəfərə görə təbii artımı neçə nəfərə qədərdir?

- 50.0
- 27.0
- 30.0
- ✓ 12.0
- 18.0

148. Hansı ölkələrdə uşaqların sayı üstünlük təşkil edir?

- ✓ Cin, Hindistan
- Hindistan, Azərbaycan
- Fransa, Yaponiya
- RF, AFR
- ABŞ, Kanada

149. «Bosvaş» meqalopolisi harada formalaşmışdır?

- ✓ ABS
- Fransa
- Yaponiya
- AFR
- RF

150. Ən çox meqallopolis hansı ölkədədir?

- AFR
- RF
- ✓ ABS
- Yaponiya
- B.Britaniya

151. Meqalopolis nədir?

- konqlomerat
- iri şəhərlər
- ✓ iri şəhər aqlomerasiyalarının əhalisinin, ərazilərinin eninə, dərininə, uzuuna artaraq bir-biri ilə birləşməsi.
- super şəhər
- aqlomerasiya

152. Əhali artımında «demoqrafik böhran» hansı ölkələr üçün səciyyəvidir?

- Qərbi Asiya
- Mərkəzi Amerika
- Şimali Amerika
- ✓ IEÖ
- Avstraliya və Okeaniya

153. Əhalinin təbii artımında «demoqrafik partlayış» hansı qrup ölkələr üçün xarakterikdir?

- ✓ IOÖ
- aralıq ölkələr
- orta inkişaf etmiş
- Avstraliya və Okeaniya
- IEÖ

154. Yer kürəsində əhali hansı regionda daha çoxdur?

- ✓ Asiya
- Afrika
- Amerika
- Cin
- Avropa

155. Ümumiyyətlə əhalinin təbii artımı dünyanın hansı qrup ölkələrində daha çoxdur?

- ✓ IOÖ
- iqtisadi inkişafı yüksək
- iqtisadi inkişafı orta
- hec birində
- IEÖ

156. Əmək ehtiyatlarının necə faizi kənd təsərrüfatında çalışır?

- ✓ 0.11
- 0.45
- 0.2

- 0.35
- 0.27

157. Şəhər əhalisinin get-gedə artması prosesi necə adlanır?

- ✓ urbanizasiya
- miqrasiya
- evolyusiya
- imiqrasiya
- suburbanizasiya

158. Azərbaycanda İstisu sanatoriyası harada istifadədədir?

- ✓ Kəlbəcər
- Daşkəsən
- Zərdab
- Qobustan
- Şuşa

159. Azərbaycanda müalicə əhəmiyyətli neft haradan alınır?

- ✓ Naftalan
- Xəzər
- Gümüşlü
- Mehmana
- Abşeron

160. Azərbaycanda meşə ümumi ərazisinin neçə faizini təşkil edir?

- ✓ 0.12
- 0.1
- 0.08
- 0.15
- 0.11

161. Azərbaycanda alunit ehtiyatı harada aşkarlanmışdır?

- ✓ Zəylik
- Kəlbəcər
- Gədəbəy
- Tovuz
- Daşkəsən

162. Duz yatağı Azərbaycan Respublikasında haradadır?

- ✓ Nehrəm
- Novxanı
- Söyüdlü
- Balakən
- Ramana

163. Azərbaycanın əkilən torpaq sahəsini müəyyən edin:

- ✓ 1,4 mln ha
- 86,6 min ha
- 4,2 mln ha
- 87 mln ha
- 86,6 mln ha

164. Azərbaycanın Xəzər dənizi hissəsində aşkarlanmış ən böyük qaz yatağının hansı olduğunu müəyyən edin:

- ✓ Ümüd. Babək
- Qaradağ
- Bulla
- neft daşları
- Səngəçal

165. Tükənməyən təbii sərvətlərə misal göstərin:

- ✓ hava
- meşə
- dəmir filizi
- gümüş
- kömür

166. Bərpa olunan təbii sərvətlər:

- ✓ meşə
- duz
- hava
- qızıl
- vanadium

167. Bərpa olunmayan təbii sərvətləri göstərin:

- ✓ mineral sərvətlər
- neft
- mis
- su
- kömür

168. Atmosferin çirklənməsinin qarşısını almaq məqsədilə iri sənaye şəhərlərində bir sıra tədbirlər həyata keçirilir. Hansı cavab düzgün deyil?

- ✓ iri sənaye müəssisələrinin tikilməsi
- çirkləndiricilərin neytrallaşdırılması və zərərsizləşdirilməsi
- sirkəndirici müəssisələrin təbii şəraiti nəzərə alaraq şəhər ətrafında yerləşdirilməsi
- sənaye istehsal tullantılarının yeni texnoloji proseslərin tətbiqi
- atmosfərə buraxılan sirkəndiricilərin ümumi miqdarının azaldılması

169. Təbii sərvətlər anlayışı nədir?

- ✓ insan həyatının və təsərrüfat sahələrinin inkişaf üçün təbiətdə istifadə edilən və gələcəkdə istifadəsi mümkün olan hər bir resurs
- su
- meşə, faydalı qazıntılar
- neft
- torpaq

170. Hansı təbəqə günəşin ultrabənövşəyi radiasiyasının böyük bir qismini udaraq, yer kürəsində canlı orqanizmləri radiasiyanın məhvəddici təsirinədən qoruyur?

- ✓ ozon təbəqəsi
- mezosfer təbəqəsi
- kosmik təbəqə
- bulud təbəqəsi
- troposfer təbəqəsi

171. Miqrasiya prosesi nədir?

- ✓ əhalinin bir yerdən başqa yerə hərəkəti

- əhalinin getməsi
- əhalinin eyni yerdə qalması
- immiqrasiya
- əhalinin gəlməsi

172. Dünyada hansı şəhərdə hər kv. km-də maksimal əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- ✓ Pekində
- Vaşinqtonda
- Dehlidə
- Sanada
- Moskvada

173. Dünyanın hansı ölkəsində hər kv km-də ən çox əhali sıxlığı müşahidə olunur?

- RF-də
- ABŞ-da
- ✓ Monakoda
- Cində
- Kubada

174. Dünyada hər kv km-də əhalinin orta sıxlığını müəyyən edin:

- 70 nəfər
- 175 nəfər
- 111,5 nəfər
- 200 nəfər
- ✓ 45 nəfər

175. Əhalinin məskunlaşmasına təsir edən amillər:

- nəqliyyat
- ekoloji durum
- relyef
- ✓ təbii şərait, tarixi məskunlaşma xüsusiyyətləri
- coğrafi mövqe

176. Atmosferdə hansı qazın çoxalması qlobal iqlimin dəyişməsinə təsir göstərir?

- ✓ CO₂-nin
- SO₂-nin
- CaO-nın
- Fe₂O₃-un
- NO₂-nin

177. Neçənci ildə Azərbaycan ozondağıdıcı maddələrin istifadəsindən mərhələlər üzrə çıxarılmasına dair Vyana konvensiyasını, Monreal protokolu ratifikasiya etdi.

- 1995-ci ildə
- 1999-cu ildə
- ✓ 1996-cı ildə
- 1993-cü ildə
- 1998-ci ildə

178. Neçənci ildə harada ozon dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalının dayandırılması haqqında protokol imzalandı?

- ✓ 1997-ci ildə Monrealda
- 2005-ci ildə Parisdə
- 2002-ci ildə Londonda
- 1999-cu ildə Vyanada

- 2000-ci ildə Stokholunda
- 179.** Neçənci ildə və harada 56 ölkənin hökumətləri ozon qatını dağıdan xlor-flüor üzvi birləşmələrin və digər ozan dağıdıcı maddələrin (ODM) istehsalını 2 dəfə azaltmaq haqqında protokol imzaladılar?
- ✓ 1987-ci ildə, Monrealda
- 2000-ci ildə Berlində
 - 1995-ci ildə Moskvada
 - 1950-ci ildə, Parisdə
 - 1900-cu ildə, Londonda
- 180.** Ozonun ən sıx qatı yer səthindən hansı hündürlükdədir?
- 19 ,23 km
 - 18 , 26 km
 - ✓ 20 , 25 km
 - 15 , 18 km
 - 13 , 17 km
- 181.** Təhlükəli ekoloji vəziyyətin nəticələrinin aradan qaldırılması üçün maliyyə mənbələri aşağıdakılardır? 1. Təqsirkar təssərrüfat subyektlərinin vəsaiti, 2.Sığorta ödənişli, 3.vətəndaşların ianələri, 4. pensiya fondunun vəsaitləri, 5.dövlət büdcəsi və fondların vəsaitləri, qrandlar
- 1,3,5
 - 2,4,5
 - 3,4,5
 - 2,3,5
 - ✓ 1,2,5
- 182.** Ekoloji təhlükəsizlik sahəsində dövlətin vəzifələrinə daxildir? 1. dövlət nəzarəti, 2. dövlət siyasəti, 3.informasiya təminatı və proqnozlaşdırmaq, 4.dövlət standartları və normativlərin tətbiqi, 5. auditin aparılması, 6. beynəlxalq hüququ təminat
- 4,5,6
 - 2,5,6
 - ✓ 1,2,4
 - 1,2,3
 - 2,3,5
- 183.** Təhlükəli ekoloji vəziyyətin yaranması və inkişafın qarşısının alınması və onların nəticələrinin aradan qaldırılması üzrə tədbirlər sistemi adlanır?
- ✓ ekoloji təhlükəsizliyin təmini
- düzgün cavab yoxdu
 - ekoloji yük
 - ekoloji durumun sağlamlaşdırılması
 - ekoloji təhlükəli vəziyyət
- 184.** Antropogen və təbii təsirlər nəticəsində ətraf mühitin dağılma təhlükəsi ilə əvvəl ya mənfi ekoloji dəyişikliklərdə səhiyyə olunan və bu səbəbdən insanın və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına təhlükə yaradan vəziyyət adlanır?
- ✓ təhlükəli ekoloji vəziyyət
- kataklizm
 - təhlükəli hal
 - təhlükəli krizis vəziyyəti
 - təhlükəli böhran vəziyyəti
- 185.** İnsan və cəmiyyətin həyatı vacib maraqlarına, ətraf mühitə antropogen və təbii təsirlər nəticəsində təhlükə yaradan vəziyyətə deyilir?
- ekoloji qəza
 - ekoloji yük
 - ekoloji təhlükəsizlik

- ✓ ekoloji təhlükə
- ekoloji böhran
- 186.** İnsanın və cəmiyyətin həyatı vaxtın maraqlarının, ətraf mühitin ona antropogen və təbii təsirlər nəticəsində yaranan təhlükələrdən qorunmasının təmini adlanır ?
- ✓ ekoloji təhlükəsizlik
- ekoloji krizis
 - ekoloji fəlakət
 - ekoloji vəziyyət
 - ekoloji təhlükə
- 187.** Quru ərazisinin neçə faizində əhali yaşayır?
- ✓ 0.15
- 0.23
 - 0.08
 - 0.11
 - 0.18
- 188.** Avropoid irqinə mənsub olan əhali dünya əhalisinin neçə faizini təşkil edir?
- 0.27
 - 0.34
 - ✓ 0.43
 - 0.5
 - 0.62
- 189.** Türk dili qrupu hansı dil ailəsinə aiddir?
- ✓ Altay dil ailəsinə
- Hind –Avropa dil ailəsinə
 - Çin –Tibet dil ailəsinə
 - İran dil ailəsinə
 - Kartvel dil ailəsinə
- 190.** İnsan – operator vasitəsilə həyata keçirilən idarəetmə, nəzarət, proqramlaşdırma, xidmətəmə sistemi necə adlanır?
- ✓ ergonomik sistem
- iqtisadi sistem
 - mühəndis sistemi
 - sərbəst sistem
 - statistik sistem
- 191.** Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçə ildir?
- ✓ 67.0
- 63.0
 - 70.0
 - 55.0
 - 65.0
- 192.** Əmək proseslərinin və istehsalat şəraitinin orqanizmlə qarşılıqlı təsirini öyrənən sağlamlıq elmi necə adlanır?
- ✓ əməyin gigiyenası
- əməyin təhlükəsizliyi
 - əməyin normaları
 - əməyin qiymətləndirilməsi
 - əməyin təşkili

- 193.** İstehsalat müəssisələri ərazisinin sanitariya cəhətdən abadlaşdırılması məsələləri, istehsalat binaları və qurğularının gigiyenik məsələləri, sanitariya-məişət quruluşları, ventilyasiya, işıqlanma, tullantı suların təmizlənməsi və s. hansı sanitariya sahəsinə aid edilir?
- ✓ istehsalat sanitariyasına aid edilir
- gigiyenik sanitariyaya aid edilir
 - tibbi sanitariyaya aid edilir
 - məişət sanitariyasına aid edilir
 - əmək sanitariyasına aid edilir
- 194.** İstehsalat müəssisələrində işçilərə sağlam əmək şəraiti yaradılması üçün texnoloji proseslərdən və əməliyyatlardan düzgün istifadə edilməsi üsullarından bəhs edən sanitariya sahəsi necə adlanır?
- ✓ istehsalat sanitariyası
- gigiyenik sanitariya
 - tibbi sanitariya
 - əmək sanitariyası
 - məişət sanitariyası
- 195.** Əhalinin sağlam əmək və həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması üçün elmin gigiyenik tələb və nəticələrinə əsaslanan bütün təcrübi üsulların məcmuyu necə adlanır?
- ✓ sanitariya sahəsi
- təhlükəsizlik sahəsi
 - əmək sahəsi
 - istirahət sahəsi
 - gigiyena sahəsi
- 196.** Dünya əhalisinin orta sıxlığı hər km²-ə neçə nəfərdir?
- ✓ 44.0
- 58.0
 - 27.0
 - 36.0
 - 48.0
- 197.** Dünyanın ən çoxmillətli ölkəsi hansıdır?
- ✓ Hindistan
- Çin
 - Argentina
 - İran
 - RF
- 198.** Dünyanın neçə ölkəsində demoqrafik siyasət həyata keçirilir?
- ✓ 30.0
- 125.0
 - 80.0
 - 200.0
 - 38.0
- 199.** Dünyada aparıcı dinlər hansılardır?
- ✓ Xristian, müsəllman, buddist
- İslam
 - Buddist
 - Xristian
 - Müsəlman
- 200.** Ən az orta yaş həddinə malik olan insanlar hansı bölgədə yaşayırlar?

- ✓ Afrika
- Cin
- Asiya
- Okeaniya
- Avstraliya

201. Orta yaş həddi ən çox olan hansı dövləti tanıyırsınız?

- Kanada
- ✓ Yaponiya
- Italiya
- Cin
- Hindistan

202. Əhalinin hansı qrupu fəal əhali hesab edilir?

- ✓ işləyənlər
- işləməyənlər
- qadınlar
- kişilər
- işləmək istəyənlər

203. Əmək ehtiyatları nədir?

- ✓ əmək qabiliyyətlilər
- fəal əhali
- aktiv əhali
- işləməyənlər
- işləyənlər

204. İl boyu doğuma, kəbinə, boşanmalara, yaş strukturuna, təbii artıma, ölümə dövlət tərəfindən nəzarət olunması necə adlanır?

- ✓ demoqrafik siyasət
- dövlət nəzarəti
- nəzarət
- xalq siyasəti
- dövlət siyasəti

205. Dünya üzrə əhalinin illik təbii artımı nə qədər təşkil edir?

- ✓ 100 mln nəfərə qədər
- 150 mln
- 10 mln
- 35 mln
- 120 mln nəfər

206. Əhalinin ən çox təbii artımı hansı qrup ölkələr üçün xarakterikdir?

- ✓ inkişafda olan
- çox inkişaf etmiş
- yüksək inkişaf etmiş
- orta inkişaf etmiş
- inkişaf etmiş

207. Əhali təzələnməsinin necə tipii vardır?

- ✓ 2.0
- 5.0
- 4.0

- 10.0
- 1.0

208. Məhsuldar qüvvələrin tərkibi hesab edilən əhalinin dünyada sayı (nəfərlə)

- ✓ 6,8 mlrd10 mln
- 7,2 mln
- 9,3 mln
- 5,8 mln
- 10 mln

209. Cimərliklər, qısa müddətli istirahət yerləri, çay və göl sahilləri, idman sahələri və s. təbiətin hansı resurslarına aiddir?

- ✓ rekreasiya
- iqlim
- ərazi
- tükənməyən
- aqroiqlim

210. Aqroiqlim resurslarını müəyyən edin:

- ✓ hava, işıq, temperatura, rütubət, qidalandırıcı qatışıqlar
- temperatura, rütubət
- günəş və küləyin enerjisi
- yerin daxili enerjisi
- rütubət, işıq, istilik

211. Dünyada su sahəsi nə qədərdir?

- ✓ 361 mln kv km
- 149 mln kv km
- 135 mln kv km
- 130 mln kv km
- 510 mln kv km

212. Dünya torpaq fondunun nə qədər olduğunu müəyyən edin:

- ✓ 149 mln kv km
- 150 mln kv km
- 200 mln kv km
- 500 mln kv km
- 510 mln kv km

213. Dünyada dəmir filizinin geoloji ehtiyatı nə qədərdir?

- ✓ 800 mlrd t
- 2,0 mlrd t
- 125 mlrd t
- 2,5 mlrd t
- 5,0 mlrd t

214. Dünyada ən nəhəng təbii qaz yatağı hansı ölkədə aşkarlanmışdır?

- Meksika
- ABŞ
- Venesuela
- Çin
- ✓ RF

215. Ən böyük neft yatağı hansı ölkədədir?

- ✓ Səudiyyə Ərəbistanı
- RF
- CAR
- Venesuela
- ABŞ

216. Neft ehtiyatında hansı dövlət liderlik edir?

- ✓ Səudiyyə Ərəbistanı, RF
- Küveyt, Azərbaycan
- RF, Misir
- İran, Kamboca
- ABŞ, Kanada

217. Neft ehtiyatı dünyanın necə ölkəsində aşkarlanmışdır?

- ✓ 102.0
- 19.0
- 200.0
- 57.0
- 20.0

218. Hal-hazırda avtomobil nəqliyyatından atmosfərə ötürülən zəhərli qazların qarşısını almaq üçün hansı tədbirlər görülür. Hansı cavab düzgün deyil?

- ✓ avtomobillərin sayını artırmaq
- maye yanacaqdan qaz yanacağına keçmək
- benzin yanacağını dizel yanacağı ilə əvəz etmək
- neytralizatorlardan istifadə etmək
- avtomobillərin saz işləməsinə təmin etmək

219. Qaz halda olan sənaye tullantılarını təmizləmək üçün hansı üsullardan istifadə olunur?

- ✓ fiziki və kimyəvi üsullardan
- elektrik və elektromexanik üsullardan
- adsorbsiya və adsorbsiya üsullarından
- fiziki və optik üsullardan
- mexaniki və kimyəvi üsullardan

220. Ozon qatının azalmasına hansı maddələr daha çox təsir göstərir?

- ✓ xlor-flüor üzvi birləşmələri və ODM
- Ca birləşmələri və ODM
- Fe birləşmələri və üzvi sintez maddələri
- ammoniyak və karbon birləşmələri
- Na birləşmələri və neft məhsulları

221. Ozon ilk dəfə kim tərəfindən kəşf edilmişdir?

- ✓ Marum tərəfindən
- Lomonosov tərəfindən
- Landau tərəfindən
- Faradey tərəfindən
- Darvin tərəfindən

222. Bütün sənaye şəhərlərində havanın çox çirklənməsi nəticəsində hansı hadisə baş verir?

- ✓ smog hadisəsi
- buzlaşma hadisəsi

- buxarlanma hadisəsi
- yanğın hadisəsi
- işıqlanma hadisəsi

223. Havada asılı halda olan bərk və maye hissəciklərlə atmosferin çirklənməsi necə adlanır?

- ✓ aerosol çirklənmə adlanır
- turşulu çirklənmə adlanır
- buxarlı çirklənmə adlanır
- duzlu çirklənmə adlanır
- qələvili çirklənmə adlanır

224. Ümumiyyətlə atmosferi çirkləndirən əsas maddələr hansı mənşəlidirlər?

- ✓ pogen mənşəlidirlər
- turşu mənşəlidirlər
- karbon mənşəlidirlər
- biotik mənşəlidirlər
- təbii mənşəlidirlər

225. Havada qazların, bərk və maye halında olan müxtəlif maddələrin, həmçinin radioaktiv maddələrin canlı orqanizmlərin həyat şəraitinə mənfi təsir edə birlə-cək miqdarda olmasına nə deyilir?

- ✓ atmosfer çirklənməsi deyilir
- suyun çirklənməsi deyilir
- ozon qatının çirklənməsi deyilir
- suyun çirklənməsi deyilir
- litosfer çirklənməsi deyilir

226. Oksigen atmosfer havasının necə faizini təşkil edir?

- ✓ 20, 95%-ni
- 17, 3%-ni
- 70, 0,5%-ni
- 23, 5%-ni
- 18, 9%-ni

227. Hansı təbii vilayət daha çox seysmikliyi ilə tanınır?

- Kür-Araz
- Naxçıvan
- ✓ Böyük Qafqaz
- Lənkəran
- Kiçik Qafqaz

228. Xəzər dənizində qazıma işləri zamanı sutka ərzində dənizə axıdılan çirkab suların həcmi nə qədərdir?

- ✓ 40 m3
- 150 – 200 m3
- 200-300 m3
- 50-100 m3
- 100-150 m3

229. Dünya okean sularında həll olmuş qızılın miqdarı nə qədərdir?

- ✓ 8-10 mln ton
- 5. mln ton
- 40 mln ton
- 3-4 mln ton
- 20-30 mln ton

230. Dünya ölkələri üzrə il ərzində adambaşına düşən suyun miqdarı nə qədər olduqda bu göstərici kritik hədəf hesab olunur.

- ✓ 1000 m³
- 100 m³
- 1400 m³
- 800 m³
- 600 m³

231. Dünyada işlədilən suların neçə faizi su hövzələrinə qaytarılmazsa, bu ekoloji təhlükə hesab olunur?

- ✓ 10% - i
- 25% - i
- 40%- i
- 50% - i
- 80% - i

232. Dünyada xəstəliklərin və ölüm hadisələrinin neçə faizi içməli suyun çatışmamazlığından baş verir?

- Xəstəliklərin 50% - i, ölüm hadisələrinin yarısı
- Xəstəliklərin 10% - i, ölüm hadisələrinin 1/10 hissəsi
- Xəstəliklərin 5 % - i, ölüm hadisələrinin 1/20 hissəsi
- Xəstəliklərin 90% - i, ölüm hadisələrinin 3/5 hissəsi
- ✓ Xəstəliklərin 80% - i, ölüm hadisələrinin 1/3 hissəsi

233. Dünyada suarmaya işlədilən suyun ən çoxu hansı ölkələrin payına düşür?

- Braziliyanın, ABŞ – m, Kanadanın
- Türkiyənin, Azərbaycanın, Türkmənistanın
- ✓ Çinin, Hindistanın, Pakistanın
- Rusiyanın, Özbəkistanın, Fransanın
- Misirin, Argentinanın, İranın

234. ABŞ – da yüksək keyfiyyətli içməli suyun hazırlanmasına hər il nə qədər vəsait xərclənir?

- ✓ 48,0 mlrd dollar
- 60-70 mlrd dollar
- 20-25 mld dollar
- 10-15 mlrd dollar
- 100 mlrd dollar

235. BMT – nin 1991- ci ildə Braziliyanın Rio-de-Janeyro şəhərində Dünya ölkələri hökumət başçılarının iştirakı ilə keçirdiyi “Ətraf mühit və inkişaf” adlı konfransında qarşıya qoyulan əsas məsələ nədən ibarət olmuşdur?

- ✓ Hər bir dövlətin öz ölkə əhalisini təmizlənmiş içməli su ilə təmin etmə öhdəçiliyinin qəbul edilməsi
- Atmosferin çirklənməsinin qarşısının alınması
- Çirkab sulardan istifadənin qadağan olunması
- Litosferin çirklənməsinin qarşısının alınması
- Müasir su təmizləyici qurğuların yaradılması

236. Su anbarlarının çirklənməsinin qarşısının alınması üçün nələri etmək lazımdır?

- ✓ Sənaye, kommunal-məişət müəssisələri, kənd təsərrüfat məhsullarının emal müəssisələrindən atılan çirkab suları təmizləyici qurğularda təmizlədikdən sonra su anbarlarına atmaq lazımdır.
- Təmizləyici qurğulardan keçməyən suların su anbarlarına tökülməsinə görə cərimə etmək
- Təmizləyici qurğularda işlədilən kimyəvi reagentlərin miqdarını azaltmaq
- təmizləyici qurğuların təkmilləşdirilməsi
- Texnoloji proseslərdə su sərfini azaltmaq

237. Təbii suların əsas çirkləndirmə mənbələri hansı istehsal sahələridir?

- Energetika sənayesi
- Maşınqayırma sənayesi müəssisələri
- Yeyinti sənayesi müəssisələri
- Toxuculuq və trikotaj sənayesi
- ✓ Qara və əlvan metallurgiya, kimya, neft, qaz, daş kömür, sellüloz, kağız sənayesi müəssisələri, kənd təsərrüfatı məhsulları emalı və məişət müəssisələri

238. Dünyada açıq dənizə çıxışı olan 140 dövlətdən neçə dövlətdə neft və qaz çıxarılır?

- ✓ 100 dövlətdə
- 90 dövlətdə
- 180 dövlətdə
- 70 dövlətdə
- 50 dövlətdə

239. Təbii suların əsas çirklənmə göstəriciləri nədir?

- ✓ Suda həll olmuş oksigen miqdarının çox olması
- Suda amonyakın nitratların, nitritlərin, neft və neft məhsullarının, sintetik səthi aktiv maddələrin ağır metalların olması
- Suda mikroorqanizmlərin olması
- Suda bağırsaq bakteriyalarının olması
- Oksigen biokimyəvi göstəricisinin çox olması

240. İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə, suyun tərkibindəki patogenlərin və çirkləndiricilərin təsiri nəticəsində hər il dünya üzrə nə qədər insan ölür?

- ✓ 25 mln nəfər
- 40 mln nəfər
- 80 mln nəfər
- 20 mln nəfər
- 10 mln nəfər

241. Sənayedə ən çox su sərfiyyatı hansı ölkənin payına düşür?

- ✓ ABŞ – in
- Avstraliyanın
- Rusiyanın
- Fransanın
- Çin-in

242. Dünyada şirin su ehtiyatlarının ən çox hissəsi hansı qitədə yerləşir?

- ✓ Antraktidada
- Asiyada
- Avropada
- Avstraliyada
- Afrikada

243. Parnik effekti nəticəsində temperatur 523C-yə qədər yüksələn planet hansıdır?

- ✓ Venera
- Yer
- Yupiter
- Saturn
- Mars

244. BMT-nin iqlim dəyişikliyi ilə bağlı xüsusi konvensiyası (1992) hansı şəhərdə qəbul edilmişdir?

- ✓ Rio-de-Jenero

- Vaşinqton
- London
- Moskva
- Paris

245. Dünyada neçə demokratik partlayış olub?

- ✓ 3.0
- 2.0
 - 5.0
 - 4.0
 - 7.0

246. Dünyada elmi-tədqiqat və təcrübə layihə işlərinə ən çox vəsait sərf edilən 3 ölkə hansılardır?

- ✓ ABŞ, Yaponiya, Almaniya
- B. Britaniya, Yaponiya, Almaniya
 - ABŞ, Fransa, B. Britaniya
 - Yaponiya, Almaniya, B. Britaniya
 - ABŞ, B. Britaniya, Yaponiya

247. Əhalisinin sayı ilk olaraq milyonu keçən şəhər hansıdır?

- ✓ Kəlküttə
- Paris
 - Nyu-york
 - İstanbul
 - Moskva

248. Yer kürəsi əhalisinin neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazidə yaşayır?

- ✓ 0.45
- 0.34
 - 0.67
 - 0.7
 - 0.5

249. Dünyada əhalisi 1 mln. nəfərdən çox olan neçə xalq var?

- ✓ 310.0
- 195.0
 - 68.0
 - 350.0
 - 270.0

250. Dünyada şirin suyun ən çox işləndiyi sahə hansıdır?

- ✓ kənd təsərrüfatında suvarma
- Kommunal və məişət sahələri
 - Elektrik enerjisi istehsalı sahələri
 - yaşıllaşdırma sahələri
 - sənaye sahələri

251. Hansı ölkənin alimləri ən çox nobel mükafatı qazanmışdır?

- ✓ ABŞ
- Fransa
 - İtaliya
 - Rusiya
 - Yaponiya

252. Dünyada atmosferə və hidrosferə atılan tullantıların neçə faizi urbanizasiyaya məruz qalmış ərazilərə aiddir?
- ✓ 0.8
- 0.92
 - 0.65
 - 0.54
 - 0.48
253. Atmosferdə yığılan qazlar iqlimdə hansı prosesə səbəb olur?
- ✓ istiliyə
- yağıntıların azalmasına
 - quraqlığa
 - şimşək çaxmalarına
 - yağıntıların artmasına
254. Yer ətrafı kosmik fəzada ən təhlükəli hesab olunan tullantılar hansılardır?
- ✓ kimyəvi məhsullar
- kosmik tozlar
 - buxarlar
 - tozlar
 - kosmik raketlərdən yanacaqlar
255. Sənaye müəssisələri qoruyucu sanitariya zonalarının eninə görə neçə sinifə bölünür?
- ✓ 5 sinifə bölünür
- 4 sinifə bölünür
 - 7 sinifə bölünür
 - 6 sinifə bölünür
 - 2 sinifə bölünür
256. İstehsalat müəssisələrinin zəhərli tullantılarının atmosferə buraxılan yeri ilə yaşayış və ictimai məntəqələr arasında olan məsafə necə adlanır?
- ✓ qoruyucu sanitariya zonaları
- qoruyucu işıqlanma zonaları
 - qoruyucu səs-küy zonaları
 - qoruyucu yangın zonaları
 - qoruyucu yaşıllıq zonaları
257. İş yerlərində tələb olunan əlverişli metodoloji şəraiti yaratmaq, zəhərli və zərərli qarışıqların havadakı qatılığını azaltmaq və fəhlələrin sağlam iş şəraitində işləməsini təmin etmək üçün hansı normalara riayət olunmalıdır?
- ✓ sanitariya normalarına
- istehsalat normalarına
 - gigiyena normalarına
 - kimyəvi normalara
 - texniki normalara
258. Sanitariya normaları həddində hər bir fəhləyə qapalı bina daxilində nə qədər sahə düşməlidir?
- ✓ 15m³ və 4,5 m³ sahə
- 12 m³ və 3,0 m³ sahə
 - 10 m³ və 2,8 m³ sahə
 - 14 m³ və 4,0 m³ sahə
 - 8 m³ və 2,5 m³ sahə
259. Şəhər aqlomerasiyası neçə adlanır?

- Miqrasiya
- Emmiqrasiya
- Immiqrasiya
- ✓ Suburbanizasiya
- Urbanizasiya

260. ABŞ, Yaponiya, Almaniya, Fransa, B. Britaniyada dünya alimlərinin neçə faizi toplanmışdır?

- 0.57
- 0.92
- ✓ 0.85
- 0.7
- 0.64

261. Urbanizasiyaya məruz qalmış ərazi quru hissəsinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.12
- 0.04
- ✓ 0.01
- 0.1
- 0.08

262. Suburbanizasiya anlayışı:

- ✓ şəhər həyat tərzinin kəndlərə istiqamətlənməsi
- kəndlərin artması
- əhalinin azalması
- əhalinin artması
- şəhərləşmə

263. Urbanizasiya anlayışı:

- ✓ şəhər əhalisinin artması, təsərrüfatın böyüməsi
- kəndlərin çoxalması
- əhalinin azalması
- şəhərin kiçilməsi
- şəhər

264. Əhalinin sayının artıb azalması hansı siyasətdə tənzimlənir?

- dövlətin iqtisadi siyasəti ilə
- demoqrafik partlayışda
- ölkənin əhaliyə münasibəti ilə
- əhalinin elmi səviyyəsi ilə
- ✓ dövlətin demoqrafik siyasəti ilə

265. Litosferi ən çox hansı sənaye tullantıları çirkləndirir?

- ✓ dağ mədən və dağ kimya sənayesi tullantıları
- məişət sənaye tullantıları
- İES-nin tullantıları
- avtomobil sənayesi tullantıları
- neft sənayesi tullantıları

266. Şoran torpaqlara yarımsəhra və səhra zonalarında rast gəlinir. Azərbaycanda belə torpaqlar neçə min ha ərazini əhatə edir?

- 10 min ha ərazini
- 166 min ha ərazini
- 156 min ha ərazini

- 100 min ha ərazini
- ✓ 186 min ha ərazini

267. Urbanizasiya hansı göstərici ilə ölçülür?

- ✓ şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- ETİ-nin səviyyəsi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə
- Kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə

268. Urbanizasiya səviyyəsi yüksək olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- ✓ 0.5
- 0.45
- 0.76
- 0.58
- 0.6

269. İEO-də urbanizasiya səviyyəsi neçədir?

- ✓ 0.73
- 0.37
- 0.7
- 0.8
- 0.68

270. Meqopolis necə əmələ gəlir?

- urbanizasiyanın yüksək səviyyədə olmasından
- əhalinin sürətlə artmasından
- ✓ aqlomerasiyaların birləşməsindən
- müxtəlif sənaye sahəsinin bir mərkəzdə yerləşməsindən
- səviyyə sənaye ilə k/t inkişafından

271. İllik neft hasilatında hansı dövlət 1-ci yeri tutur?

- Cin
- RF
- Venesuela
- ABŞ
- ✓ Səudiyyə Ərəbistanı

272. Dünyada neçə şəhərin əhalisi 5 mln. keçmişdir?

- ✓ 30.0
- 18.0
- 32.0
- 27.0
- 43.0

273. Ölkənin urbanizasiya səviyyəsi nə ilə ölçülür?

- ✓ şəhər əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- kənd əhalisinin xüsusi çəkisi ilə
- ETİ –nin səviyyəsi ilə
- əhalinin peşə səviyyəsi ilə
- miqrasiyanın həcmi ilə

274. Neft ixrac edən ölkələr necə adlanırlar?

- AI
- AŞ
- kapitalist
- ✓ OPEK
- BVF

275. Azərbaycanca əhalinin hər kv km-də orta sıxlığını göstərin:

- 92.0
- 85.0
- 100.0
- 96.0
- ✓ 103.0

276. Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- 8,9
- 8,5
- ✓ 9,1
- 10.0
- 8,6

277. Azərbaycan Respublikasının torpaq fondunun təxminən neçə faizi kənd təsərrüfatı üçün yararlıdır?

- ✓ 49%-i k/t üçün yararlıdır
- 39%-i k/t üçün yararlıdır
- 30%-i k/t üçün yararlıdır
- 20%-i k/t üçün yararlıdır
- 10 %-i k/t üçün yararlıdır

278. Azərbaycanda olan torpaq fondu 8641.5 min hektardır. Onun neçə faizindən istifadə edilir?

- ✓ 77%-dən
- 20%-dən
- 57%-dən
- 47%-dən
- 37%-dən

279. Hazırda dünyada əkin sahələri neçə mln. km² təşkil edir?

- ✓ 15 mln. km²
- 25 mln. km²
- 20 mln. km²
- 10 mln. km²
- 5 mln. km²

280. Azərbaycanda relyefin xüsusiyyətlərindən asılı olaraq neçə iqlim tipi formalaşmışdır?

- ✓ 9 iqlim tipi
- 13 iqlim tipi
- 11 iqlim tipi
- 6 iqlim tipi
- 3 iqlim tipi

281. Aqlomerasiyaların birləşməsi necə adlanır?

- sənaye kompleksi
- sənaye mərkəzi
- şəhər qovşağı

- şəhər zolağı
- ✓ Meqopolis

282. Aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhərləri necə adlanır?

- sənaye şəhəri
- sənaye rayonu
- ✓ peyk şəhər
- aqrar kompleks
- Sənaye mərkəzi

283. Ətraf mühiti çirkləndirən özəl istehsal müəssisəsi əhalinin sağlamlığına ziyan vurursa və ona qarşı iddia qaldırırlarsa həmin müəssisə dəymiş ziyanı necə ödəsə ona xeyirli olar?

- ✓ Sığorta şirkəti ilə müqavilə bağlayır
- Dəymiş ziyanı müəssisə rəhbəri ödəyir
- Dəymiş ziyanı dövlət ödəyir
- Ziyan çəkənlərin hər biri ilə söhbət aparır
- Özünün bank hesabında pul saxlayır (dondurur)

284. 1 m³ havada olan su buxarının qramlarla miqdarı hansı nəmlik adlanır?

- ✓ mütləq nəmlik
- nisbi nəmlik
- orta nəmlik
- minimal nəmlik
- maksimal nəmlik

285. Urbanizasiya səviyyəsinə görə ölkələr necə qrupa bölünür?

- ✓ 3.0
- 7.0
- 5.0
- 2.0
- 4.0

286. Hansı şəhərlər “peyk” şəhərlər adlanır?

- bir sənaye sahəsi yüksək inkişaf etmiş şəhər
- təcrübə -tədqiqat mərkəzi olan şəhərlər
- kənd təsərrüfatı rayonunun mərkəzində yerləşən şəhərlər
- kosmik tədqiqat mərkəzi olan şəhər
- ✓ aqlomerasiya ətrafında olan kiçik sənaye şəhəri

287. Hər birisinin əhalisi 100 mln-dan çox olan necə dövlət tanıyırsınız?

- ✓ 11.0
- 23.0
- 15.0
- 20.0
- 35.0

288. Külək enerjisindən dünyada ilk dəfə hansı ölkə istifadə etmişdir?

- ✓ Danimarka
- Kuba
- Niger
- Nigeriya
- Cad

- 289.** Dün­ya­da ol­du­qca yoxsul yaşı­yan əha­linin təq­ri­bi sayı nə qə­də­ridir?
- 200 milyon nəfər
 - 2 milyard nəfər
 - ✓ 1 milyarddan çox
 - 100 milyon nəfər
 - 500 milyon nəfər

- 290.** Əha­linin ər­zaq probleminin həlli hansı təd­bir­lərin həyata keçirilməsini tələb edir?
- ✓ aqrar sektorun davamlı inkişafı
 - ərzağın çoxsahəli olması
 - sənaye məhsulu istehsalının inkişafı
 - kooperativləşmə prosesinin mövcudluğu
 - təmərküzləşmə prosesinin aktivliyi

- 291.** Şəhər mühitini çirkləndirən mənbələrdən biridir:
- ✓ səs-küy
 - metropolitenlər
 - teleqraf xətləri
 - yaşayış massivləri
 - yaşıllıqlar

- 292.** Ümumi çirkləndiricilərin neçə faizi avtomobil nəqliyyatının payına düşür?
- 30-35%
 - 60-70%
 - ✓ 40-50%
 - 10-20%
 - 20-25%

- 293.** İctimai fəaliyyət zonasına daxil deyil:
- elmi-tədqiqat
 - maliyyə iş mərkəzləri
 - ✓ kənd təsərrüfatı
 - ticarət
 - təhsil

- 294.** Bir mln. əhalisi olan şəhərin gündəlik suya tələbatı nə qədər hesablanmışdır?
- 350 mln.ton
 - 600 mln.ton
 - ✓ 470 mln. ton
 - 260 mln.ton
 - 300 mln.ton

- 295.** Şəhərlərdə sənaye tullantıları ilə çirklənmənin əsas səbəblərindən biridir:
- ✓ hakim küləklərin istiqaməti və gücünün nəzərə alınmaması
 - sənayenin xammalla təchizəti
 - əhalinin tələbatının çox olması
 - çox sənaye məhsuluistehsal edilməsi
 - yaşıllıq zonalarının çox olması

- 296.** Urbanizasiyanın tempi hansı qrup ölkələrdə daha sürətlə gedir?
- ✓ inkişadfa olan ölkələrdə
 - inkişaf etmiş ölkələrdə

- ABŞ,Kanada və Yaponiyada
- Avropa ölkələrində
- yeni sənayeləşmiş ölkələrdə

297. Əhalinin şəhərlərdə məskunlaşması nə adlanır?

- ✓ urbanizasiya
- yalançı urbanizasiya
- meqalopolis
- miqrasiya
- aqlomerasiya

298. Ətraf mühitin ekoloji vəziyyəti ilə əhali arasında asılılıq necə baş verir?

- ✓ əhalinin sayı dəyişir
- şəhərlərdə əhali artır
- əhalinin elmi səviyyəsi azalır
- əhalinin milli tərkibi pozulur
- etnik tərkib dəyişir

299. Turşulu yağışlar ilk dəfə hansı ölkədə olunmuşdur?

- ✓ Norveç
- Almaniya
- RF
- İspaniya
- İngiltərə

300. Tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşuları olan yağışlar necə adlanır?

- ✓ turşulu yağışlar
- üzvi qarşılıqlı yağışlar
- tozlu yağışlar
- zəhərli yağışlar
- leysan yağışlar

301. İOO-də urbanizasiya səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- 4,2%
- 4,5%
- ✓ 3,6%
- 2,7%
- 3,2%

302. İEO-də urbanizasiyanın səviyyəsi ildə nə qədər artır?

- ✓ 0,8%
- 1,2%
- 0.01
- 1,6%
- 2,7%

303. İstehsalat şəraitində uzun müddət ərzində insan orqanizminə maddənin kiçik miqdarda daimi təsirindən əmələ gələn zəhərlənmə necə adlanır?

- ✓ xroniki zəhərlənmə adlanır
- kəskin zəhərlənmə adlanır
- zəif zəhərlənmə adlanır
- maksimal zəhərlənmə adlanır
- güclü zəhərlənmə adlanır

304. Tozlar havadakı vəziyyətinə görə hansı qruplara bölünür? (çökmüş)

- aerosol və yapışan qruplara
- hopan və alrogel qruplara
- ✓ alrogel (çökmüş) və alrozol (asılı) qruplara
- uçan və hopan qruplara
- yapışan və uçan qruplara

305. İstehsalatda zəhərli maddələrin təsirindən baş verən zəhərlənmələri hansı qruplara ayırırlar?

- zəif və güclü zəhərlənmələr
- orta və zəif zəhərlənmələr
- kəskin və zəif zəhərlənmələr
- kəskin və ifrat kəskin zəhərlənmələr
- ✓ kəskin və xroniki zəhərlənmələr

306. İstehsalatda işçilərə təsir edən istehsalat faktorları arasında mühüm yeri hansı maddələr tutur?

- üzvi maddələr
- qeyri-üzvi maddələr
- ✓ zəhərli maddələr
- oksidləşdirici maddələr
- neytral maddələr

307. Ətraf mühitə aid I Stokholm konfransı neçənci ildə keçirilmişdir?

- ✓ 1972.0
- 1958.0
- 1975.0
- 1968.0
- 1962.0

308. Hansı yağışlar turşulu yağışlar adlanır?

- ✓ tərkibində yüksək tərkibli kükürd turşusu olan yağışlar
- tərkibində kosmik tozlar olan yağışlar
- tərkibində üzvi qarışıqlar olan yağışlar
- tərkibində azot oksidi ilə zəngin olan yağışlar
- tərkibində toz qarışığı olan yağışlar

309. Urbanizasiya səviyyəsi aşağı olan ölkələrdə şəhər əhalisi ümumi əhalinin neçə faizini təşkil edir?

- 0.43
- 0.27
- 0.5
- ✓ 0.2
- 0.34

310. Zəhərli maddələrin 70% hansı yolla orqanizmə daxil olur?

- yağıntılarla
- kosmik tozlarla
- ✓ qida ilə
- Su ilə
- hava ilə

311. Aşağıdakılardan ən yüksək yaşayış həddi hansı ölkədədir?

- Çin

- Almaniya
- ✓ Yaponiya
- ABŞ
- Rusiya

312. Ətraf mühitin bioloji, fiziki və kimyəvi təsiri ilə yaranan xəstəlikləri öyrənən tibbin bölməsi necə adlanır?

- gigiyena
- tibbi biologiya
- Kardiologiya
- ✓ Ekopatalogiya
- nifrogiya

313. Yer ətrafı kosmik fəzada kataloqlaşdırılmış antropogen mənşəli tullantıların minimum ölçüsü nə qədərdir?

- 17 sm
- 16 sm
- ✓ 10 sm
- 23 sm
- 15 sm

314. Yer ətrafı kosmik fəzada antropogen mənşəli kataloqlaşdırılmış təxminən hansı sayda tullantı vardır?

- ✓ 6-8 min
- 5-6 min
- 1,5-2 min
- 7-8 min
- 4-4,5 min

315. Yaponiyada kosmik fəzada kosmik tullantılar hansı yüksəklikdə yığılıb qalır?

- ✓ 400 km
- 250 km
- 270 km
- 320 km
- 180 km

316. BMT tərəfindən “böyük məsafələrdə havanın transərhəd çirklənməsi barədə” konvensiya nə vaxt işlənib hazırlanmışdır?

- ✓ 1979.0
- 1980.0
- 1957.0
- 1972.0
- 1968.0

317. Avropada ildə atmosfərə nə qədər kükürd anhidridi atılır?

- ✓ 60 mln. T
- 55 mln. t
- 35 mln.t
- 70 mln. T
- 40 mln. T

318. “Əsrin müqaviləsi”nə neçə ölkə və neçə neft şirkəti imza atmışdır?

- 10 ölkə, 20 neft şirkəti
- 16 ölkə, 25 neft şirkəti
- 19 ölkə, 23 neft şirkəti
- 18 ölkə, 25 neft şirkəti
- ✓ 8 ölkə, 12 neft şirkəti

319. Dünya əhalisinin orta yaş həddi neçədir?
- 70.0
 - 80.0
 - ✓ 72.0
 - 55.0
 - 61.0
320. Hansı xəstəliyin 80% ətraf mühitin vəziyyətindən asılıdır?
- ✓ Onkoloji
 - böyrək xəstəlikləri
 - allergiya
 - tənəffüs orqanları xəstəliyi
 - ürək-damar
321. İnsan gözü hansı dalğa uzunluqlu işıq şüalarına daha çox həssasdır?
- ✓ 550-570 nm
 - 500-505 nm
 - 525-550 nm
 - 520-525 nm
 - 480-500 nm
322. Ölçüsü 1 sm-dən böyük olan yerətrafi kosmik fəzada olan antropogen mənşəli tullantıların son 100 ildə neçə dəfə artacağı gözlənilir?
- ✓ 2.0
 - 1,7
 - 3,5
 - 1,5
 - 3.0
323. Kanadada turşulu yağışlar səbəbindən neçə göl ölü göl adlanır?
- 8 min
 - 4 min
 - 6 min
 - 10 min
 - ✓ 12 min
324. İlk külək elektrik stansiyaları harada quraşdırılmışdır?
- ✓ Yaşmada
 - Qalada
 - Kürdəxanıda
 - Nardaranda
 - Ələtdə
325. Yer kürəsi əhalisi ümumiyyətlə, nə qədər məhsuldan istifadə edir?
- ✓ 70 min
 - 35 min
 - 47 min
 - 62 min
 - 40 min
326. İnsan qulağının hiss edə biləcəyi ən kiçik səs intensivliyi necə adlanır?
- ✓ eşitmə sərhəddi

- qavrama sərhəddi
- hissetmə sərhəddi
- görmə sərhəddi
- duyma sərhəddi

327. “Şatıl” raketinin uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər su atılır?

- ✓ 100t
- 470t
- 320t
- 170t
- 240t

328. Səs-küydən mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə üsullarından istifadə edilir?

- ✓ memarlıq, akustik, təşkilatı-texniki üsullar
- memarlıq, fərdi, kollektiv üsullar
- təşkilatı, akustik, mexaniki üsullar
- planlaşdırma, fərdi, akustik üsullar
- termiki, texniki, mexaniki üsullar

329. “Şatıl” raketinin uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər karbon-di –oksid atılır?

- ✓ 110t
- 120t
- 240t
- 145t
- 95t

330. Proton” uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər karbon –di-oksidi atılır?

- ✓ 110t
- 90t
- 170t
- 120t
- 70t

331. Bir “Proton” raketin uçuşu zamanı yerətrafi kosmik fəzaya təxminən nə qədər su atılır?

- ✓ 100t
- 80 t
- 120 t
- 170 t
- 50 t

332. Çəltik becərilməsi əsasən hansı ölkələrdə həyata keçirilir?

- ✓ Hindistan, Çin
- tropik
- Vyetnam, AFR
- Çili, RF
- subtropik

333. Utilizasiya nədir?

- ✓ istehsal tullantılarından xammal, yarımfabrikat, yanacaq kimi istifadə edilməsi
- istehsal tullantılarının basdırılması
- istehsal tullantılarının xüsusi poliqonlara daşınması və basdırılması
- istehsal tullantılarından hazır məhsul kimi istifadə edilməsi və satılması
- istehsal tullantılarının təmizlənməsi

334. Son 10 illiklərdə ətraf mühitə çirkləndiricilərin atılması nəticəsində ozon müdafiə qatı neçə faiz nazıqləşmıřdır?

- ✓ 0.05
- 0.02
 - 0.03
 - 0.04
 - 0.01

335. İl ərzində Yer səthinə nə qədər günəş enerjisi daxil olur?

- ✓ 1.56×10^1 kvт.саat
- $1,24 \times 4^{11}$ kvт.саat
 - $1,37 \times 5^{12}$ kvт.саat
 - $1,48 \times 8^1$ kvт.саat
 - $1,12 \times 3^{10}$ kvт.саat

336. Dəniz suyunun başlıca resurslarından biri hansı ehtiyatdır?

- ✓ xörək duzu
- kükürd
 - brom
 - uran
 - maqnezium

337. Dünyada suyun əsas istehlakçısı hansı sahədir?

- ✓ kənd təsərrüfatı
- məişət təsərrüfatı
 - mənzil-kommunal təsərrüfatı
 - meşə təsərrüfatları
 - sənaye sahələri

338. Illik taxıl tədarükündə hansı dövlət «сempion»luq edir?

- ✓ Cin
- Hindistan
 - ABŞ
 - Kuba
 - RF

339. İldə nə qədər taxıl məhsullu toplanılır?

- ✓ 2,2 mlrd t
- 7 mlrd t
 - 10 mlrd t
 - 8,9 mlrd t
 - 5 mln t

340. Su resurslarının cəmi neçə faizi içmək üçün yararlıdır?

- ✓ təqribən 3%-i
- təqribən 12%-i
 - təqribən 4%-i
 - təqribən 5%-i
 - təqribən 1%-i

341. Hansı ölkələr daha çox becərilən torpaq sahələrinə malikdir?

- ✓ ABŞ, Hindistan, RF, ÇXR, Kanada və s.

- Avstraliya, Türkmənistan, Anqola
- Niderland, Monqolustan, Misir, Əlcəzair
- Fransa, Norveç, Sinqapur, belçika və s.
- Afrika, Braziliya, Yaponiya, Qatar

342. Dünya torpaq fondunun ümumi sahəsini göstərin:

- ✓ 14,9 mlrd.ha
- 20 mlrd.ha
- 12,3 mlrd.ha
- 15,1 mlrd.ha
- 17,1 mlrd.ha

343. Bəçirilən torpaq sahələri ümumi torpaq fondunun neçə %-ni təşkil edir?

- 0.08
- 0.07
- ✓ 0.11
- 0.1
- 0.09

344. Birbaşa istifadə oluna bilən alternativ enerji mənbələri hansılardır?

- neft
- qaz
- ✓ yeraltı isti su və ya buxar-su qarışığı
- dağ süxurlarının daxili istiliyi
- uran

345. hal-hazırda dünyada neçə növ faydalı qazıntı və neçə növ qiymətli daşlar mövcuddur?

- 150; 250
- 200; 280
- ✓ 250; 200
- 80; 100
- 100; 150

346. Üzvi tullantılara aşağıdakılardan hansı aiddir:

- ✓ ağac emalı, şərab, pivə istehsalı, dəri emalı müəssisələrinin, ət kombinantının tullantıları
- şərab və pivə istehsalı, dəmir-beton məmulatı, tikiş fabriklərinin tullantıları
- ağac emalı, şərab, çörək və şörək məmulatı, daş karxanalarının tullantıları
- dəri emalı müəssisələrinin, ət kombinantlarının, tikinti materiallarının müəssisələrinin tullantıları.
- ət kombinantının, ağac emalı müəssisələrinin, ayaqqabı fabriklərinin tullantıları

347. Aşağıdakılardan hansı avtomobil nəqliyyatının atmosferi çirklənməsini azaltmaq məqsədi daşıyır?

- ✓ şəhərlərdə piyada zonaları yaratmaq, nəqliyyat vasitələrinin buraya daxil olmasını qadağan etmək, elektromobillərin sayını çoxaltmaq
- dizel mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin benzin mühərrikli avtomobillərlə əvəz edilməsi
- yeraltı nəqliyyat şəbəkəsinin genişləndirilməsi
- əhalinin sıx yaşadığı yerlərə nəqliyyat vasitələrinin xüsusi qrafik əsasında buraxılması.
- nəqliyyat vasitələrinin sayının azaldılması

348. Əlvan metallurgiya müəssisələri atmosfer havasını əsasən hansı tullantılarla çirkləndirir?

- ✓ kükürd anhidridi (75%), karbon qazı (10,5%), toz
- toz (10,5%) karbon qazı (15,5%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)
- karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (65%), toz (10%)
- toz (25%), karbon qazı (25%), kükürd anhidridi (50%)
- kükürd anhidridi (65%), karbon qazı (20,5%), toz

349. Bir ton çuğunun əridilməsi və ondan polad alınması zamanı atmosfərə atılan qazların tərkibi:

- ✓ 4,5 kq toz, 2,7 kq kükürd qazı, 0,1-0,6 kq marqans
- 4,5 kq kükürd qazı, 2,7 kq toz marqans
- 4,5 kq marqans, 2,7 kq kükürd qazı, 0,5 kq toz
- 5,1 kq toz, 2,5 kq kükürd qazı, 0,6 kq marqans
- 4,5 kq toz, 2,1 kq marqans, 2,5 kq kükürd anhidridi

350. Aşağıdakılardan hansı çirklənmiş sulardan yenidən istifadənin səmərəliliyini əks etdirir?

- ✓ təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əkin sahələri əlavə su alır, süni gübrəsiz məhsuldarlıq artır, çay və dənizlərin sanitar vəziyyəti yaxşılaşır.
- daşınma xərcləri azalır, əkin sahələri artır
- mənzillərin su və itilik təchizatı yaxşılaşır, maliyyə vəsaiti azalır
- su mənbələri qorunur, torpaqların eroziyası azalır, su itkisi minimuma enir
- təmizləmə qurğularının tikintisinə xərc azalır, əlavə maliyyə vəsaiti tələb edilir, su mənbələrinin sanitar vəziyyəti yaxşılaşır

351. Kənd təsərrüfatında suyun itkisi səbəb olur:

- ✓ yeraltı suların səviyyəsinin qalxmasına, torpaqların şoranlaşmasına və bataqlıqlaşmasına məhsul itkisinə
- suvarma kanalları boyu yeraltı sualrın səviyyəsinin qalxmasına
- torpaqların şoranlaşmasına və onların sahəsinin daim artmasına
- məhsul artımına, bütün torpaqların suvarılmasına, otlaqların genişlənməsinə.
- suvarma kanalları boyu torpaqların suvarılmasına

352. Avtomobil nəqliyyatının ətraf mühiti normadan artıq çirkləndirilməsinin qarşısını almaq üçün tələb olunur:

- ✓ yanacağın keyfiyyətini yaxşılaşdırmaq, texniki normativlərə cavab verməyən avtomobillərin istismarının və ölkəyə idxalının qarşısını almaq
- avtomobil yollarının yeniləşdirmək
- benzin mühərrikli nəqliyyat vasitələrinin sayının artırmaq
- aşağı gücə malik avtomobil mühərriklərindən istifadə etmək.
- istehsal ilindən asılı olmayaraq bütün avtomobillərin texniki göstəricilərini yaxşılaşdırmaq

353. Mineral gübrələrdən istifadənin mənfi cəhətləri hansılardır?

- ✓ torpağın degradasiyasına gətirib çıxardır, təbii münbitlik süni münbitliklə əvəz olunur.
- mineral maddələrin balansını və hava rejimini pozur
- torpağın strukturunu pisləşdirir
- torpağın mexaniki tərkibini pozur, qida elementlərinin balansı pozulur
- torpağın su rejimini pozur, eroziyanı gücləndirir

354. Günəş enerjisindən istifadənin mənfi cəhətləri hansılardır?

- ✓ günəş akkumulyatorları geniş ərazi tutur, fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- ərazinin relyefi əhəmiyyətli rol oynayır
- iqtisadi cəhətdən baha başa gəlir
- maya dəyəri baha başa gəlir, çox əməktutumludur.
- əmliyyə vəsaiti və işçi qüvvəsi tələb edir

355. İstehsal tullantılardan xammal, yarımfabrikat, yanacaq kimi istifadə edilməsi adlanır?

- ✓ Utilizasiya
- detonasiya
- akkumulyasiya
- denudasiya.
- flotasiya

356. Avtomobillərin havaya buraxdığı tullantılar hansı standartlarla tənzimlənir?

- ✓ Avropa, Amerika, Yaponiya
- Yaponiya, Fransa, Böyük Britaniya
- Asiya, Avropa, Amerika
- ABŞ, Avstraliya, Yaponiya.
- Almaniya, Amerika, Yaponiya

357. Külək elektrik stansiyalarının çatışmayan cəhəti nədir?

- ✓ qəbul olunmayan səs effekti yaradır
- fiziki-coğrafi amillərdən asılıdır
- quraşdırılması baha başa gəlir
- alınan enerjinin maya dəyəri baha başa gəlir.
- elektromaqnit çirkləndirmə baş verir

358. Neft hasilatında torpağı çirkləndirən əsas mənbələr hansılardır?

- ✓ şlam, gilli məhlul, yuyucu mayelər
- parafin, qətran, sirkə
- yanacaq-sürtkü materialları, xlor turşusu, duz
- şlam, parafin, səthi aktiv maddələr.
- mazut, gilli məhsul, səthi aktiv maddələr

359. Dünya okeanının çirklənmə mənbələri:

- maşınqayırma məhsulları
- qara metallurgiya məhsulları
- ✓ üzvi sintez məhsullar
- yüngül sənaye məhsulları
- yeyinti sənaye məhsulları

360. «Praton» uçuşu zamanı fəza nə ilə çirklənir?

- ✓ karbon –di-oksidi
- çirklənmə olmur
- kükürd qazı
- karbon birləşməsi
- azot 3 oksidi

361. «Praton» raketinin uçuşu fəzanı nə ilə çirkləndirir?

- ✓ su ilə
- çirklənmə olmur
- dolu yağışları ilə
- radioaktiv maddələrlə
- qaz ilə

362. Dünya okeanlarından təxminən nə qədər plastik butulka atılmışdır?

- ✓ 35 mln
- 27 mln
- 18 mln
- 40 mln
- 23 mln

363. Ətraf mühitin yüksək dərəcədə çirklənməsi ilə əlaqədar 60-cı illərdə hansı dövlətin “Ekoloji fəciə qoruyucu” adlandırılmışdır?

- ✓ Yaponiya
- ABŞ
- B. Britaniya

- Almaniya
- Fransa

364. Radioaktiv parçalanmanı hansı üsulla dayandırmaq olar?

- Qızdırmaqla
- xüsusi kimyəvi maddələrlə
- ✓ heç bir üsulla
- Soyutmaqla
- Katalizatorla

365. Ağır element nüvələrinin bölünməsi kəsildikdən sonra hansı sahə sürətlə inkişaf etmişdir?

- ✓ nüvə elektrotexnikası
- kosmik tədqiqatlar
- maşınqayırma
- elektron energetika
- elektron sənaye sahəsi

366. Üzvi xlor pestisidi- DDT kənd təsərrüfatı istifadəsi nə vaxtdan qadağan olunmuşdur?

- ✓ 1971.0
- 1985.0
- 1993.0
- 1958.0
- 2000.0

367. İnsanların istifadə etdiyi məhsulların sayı ildə nə qədər artır?

- 500-750 ədəd
- 500-750 ədəd
- ✓ 500-1000 ədəd
- 750-1000 ədəd
- 1000-1500 ədəd

368. Ekoloji audit ilk dəfə hansı ölkədə tətbiq olunmağa başlamışdır?

- Fransa
- Almaniya
- ✓ ABŞ
- Rusiya
- Yaponiya

369. AES-da ilk partlayış neçənci ildə və harada olmuşdur?

- 1957, Yaponiya
- 1980, SSRI
- ✓ 1957, B.Britaniya
- 1960, Fransa
- 1963, ABŞ

370. Çernobil AES-da partlayış neçənci ildə olmuşdur?

- 1988.0
- ✓ 1986.0
- 1960.0
- 1972.0
- 1964.0

371. Aşağıdakı maddələrdən hansı radioaktiv deyil?

- kalifornium
- forium
- ✓ civə
- uran
- radium

372. Elektromaqnit şüalanmasından mühafizə olunmaq üçün hansı mühafizə vasitələrindən istifadə olunur?

- şüşəli örtüklərdən və ayaqqabıdan
- ✓ ekranlardan və şəxsi mühafizə vasitələrindən
- metal korpusdan və əlcəkdən
- kimyəvi örtükdən və isti paltarlardan
- plastik pərdələrdən və kirkdən

373. Yerüstü nüvə partlayışlarında temperatur neçə dərəcəyə qədər yüksəlir?

- 8 15 k
- ✓ 10 6 k
- 8 5 k
- 12 4 k
- 6 10 k

374. Müsbət yüklü hissəciklərin yayılma sürəti nə qədərdir?

- 10 000 km/san
- 18 000 km/san
- ✓ 20 000 km/san
- 21 000 km/san
- 35 000 km/san

375. Aşağıdakı şüalanmalardan hansı müsbət yüklü hissəciklər selidir?

- Δ - şüalanma
- ✓ ϕ – şüalanma
- α - şüalanma
- β - şüalanma
- γ – şüalanma

376. Qlobal monitoring sistemi nədir?

- cavabların hamısı doğrudur.
- materiklərin su hövzələrində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- litosfer qatında baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- yer kürəsinin atmosferində baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- ✓ dünyada baş verən proseslərə və yer kürəsinin biosferində bütün ekoloji komponentlərə nəzarətlə yanaşı ekstremal vəziyyətlərin yaranacağı barədə xəbərdarlıq etmək.

377. Genetik çirklənmə təhlükəsi cəmiyyətdə nə vaxtdan yaranmağa başlanmışdır?

- XIX əsrin sonu
- ✓ XX əsrin sonu
- XX əsrin əvvəli
- XXI əsrdə
- XIX əsrdə

378. Ekologiya elminə “Bioloji çirklənmə” anlayışı neçənci illərdən daxil olmuşdur?

- 1961.0
- 1990.0

- 1980.0
- ✓ 1982.0
- 1975.0

379. Nüvə partlayışı zamanı radioaktiv bulud neçə km -ə qədər yüksəlir?

- 60-65 km
- ✓ 45-50 km
- 50-70 km
- 20-30 km
- 10-15 km

380. Milli monitoring sistemi dedikdə başa düşülür:

- materikdə aparılan monitoring.
- şəhərdaxilində aparılan monitoring.
- bir neçə ölkədə aparılan monitoring.
- ✓ ölkə miqyasında aparılan monitoring.
- beynəlxalq miqyasda aparılan monitoring.

381. Baza monitoring sistemi nədir?

- litosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- ✓ regional antropogen təsirlər nəzərə alınmaqla təbiətdə baş verən hallara nəzarət etmək.
- bitki aləmində baş verən hallara nəzarət etmək.
- hidrosferdə baş verən proseslərə nəzarət etmək.
- faunada baş verən hallara nəzarət etmək.

382. Monitoringin obyektı dedikdə aşağıdakılardan hansı nəzərdə tutulur?

- okeanlar və dənizlər.
- ✓ atmosfer, yer üstü sular, okeanlar, dənizlər, yeraltı sular, kriosfera.
- atmosfer, yeraltı sular.
- yerüstü sular, okeanlar.
- atmosfer, kriosfera

383. Bioloji çirklənmə nə ilə nəticələnir?

- ✓ Genetik çirklənmə ilə
- istehsalat təsiri ilə
- Nəslin kəsilməsi ilə
- K/T təsiri ilə
- Genofondun azalması ilə

384. 1972-ci ildə hansı silahın istifadəsi qadağan olmuşdur?

- zəhərli maddələrin
- ✓ bioloji silahların
- atom bombasının
- Avtomatların
- Nüvə silahlarının

385. Bioloji silahların istehsalını qadağan edən qanun neçənci ildə qəbul edilmişdir?

- 1988.0
- ✓ 1972.0
- 1974.0
- 1969.0
- 1957.0

386. Sosial-ekoloji problemlər arasında hansı maddələrlə çirklənmə 1-2-ci yerləri tutur?

- radioaktiv və kosmik tozlar
- ✓ ağır metal ilə zəhərli kimyəvi maddələr
- məişət, sənaye tullantıları
- sənaye, k/t tullantıları
- azot və kükürd oksidləri

387. Sosial-ekoloji problemlər arasında radiasiya problemləri neçənci yerdədir?

- 40.0
- ✓ 26.0
- 7.0
- 13.0
- 30.0

388. Gündəlik nə qədər enerji qəbul edilməsi aclığın aşağı həddi hesab olunur?

- 2000k/k
- ✓ 1000k/k
- 4300k/k
- 3000k/k
- 2700k/k

389. BMT-nin ərzaq və k/t təşkilatı necə adlanır?

- ✓ FAO
- YUNESKO
- UST
- ATƏT
- NATO

390. Qida boyalarının tətbiqi ilə bağlı qanun ilk dəfə hansı ölkədə qəbul olunmuşdur?

- ✓ Almaniya
- Çin
- ABŞ
- Kanada
- Türkiyə

391. Civə ilə kütləvi zəhərlənmə ilk dəfə hansı ölkədə müşahidə edilmişdir

- ✓ Yaponiya
- İtaliya
- İngiltərə
- Fransa
- ABŞ

392. Zərərli maddələrin neçə %-i orqanizmə su vasitəsilə daxil olur?

- 0.37
- 0.2
- ✓ 0.1
- 0.7
- 0.4

393. Aşağıdakılardan hansı gen mühəndisliyi sahəsini dünyada tanıtmış alimdir?

- Magellan
- M. Topçubaşov

- ✓ N. Reymer
- Ceyms Kuk
- Stiven Xokinq

394. Ekoloji risk dedikdə nəzərdə tutulur:

- sığorta hadisəsinin və itkisinin yarandığı hal.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin təkrarlanma ehtimalı.
- ✓ sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma ehtimalı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin yaranma vaxtı.
- sığorta hadisəsinin və itkisinin baş verdiyi məkan.

395. Dünyada su çatışmamazlığı ilə bağlı xəstəliklərdən ildə təqribən ölənlərin sayı nə qədərdir?

- ✓ 5 mln
- 7 mln
- 3 mln
- 12 mln
- 10 mln

396. Stiven Xonkinq hansı sahədə dünyada tanınmış alimdir?

- ✓ Təbiət
- Genetika
- Ekologiya
- Kimya
- Biologiya

397. Hansı qida məhsulu mərkəzi Amerikanın ərzaq məhsullarının içində əsas yeri tutur?

- Düyü
- Soya
- ✓ qarğıdalı
- Buğda
- Kartof

398. Aşağıdakılardan hansı sosial-iqtisadi aspektə aid deyil?

- əhali sağlamlığı
- UMM
- ✓ Demografiya
- ərzaq təminatı
- yoxsulluq

399. Beri-beri xəstəliyi hansı ərzaq məhsullarını həddindən çox qəbul edilməsi nəticəsində əmələ gəlir?

- Kartof
- günəbaxan
- ✓ Düyü
- Buğda
- Qarğıdalı

400. Yetkin yaşlı bir adam üçün gündəlik tələb olunan enerji miqdarı nə qədərdir?

- 4.000k/k
- 3000k/k
- 3500k/k
- 1800 k/k
- ✓ 2.5000k/k

- 401.** Yeraltı sular hansı qrupa aiddir?
- tullantı sularına
 - yeraltı su olmur
 - şor sulara
 - ✓ şirin sulara
 - bataqlıq sularına
- 402.** Dünyada içməli suyun mənbələri hansıdır?
- ✓ buzlaq suyu
 - texniki sular
 - qar suyu
 - dəniz suyu
 - yağış suyu
- 403.** Dünyada suyun çatışmamazlığı hansı vəziyyəti yaradır?
- texniki sulardan istifadəyə
 - ✓ aşağı sanitar şəraiti
 - insanların məişət çətinliyini
 - içməli suyun azlığına
 - duzlu sudan istifadəyə
- 404.** Rentgen şüaları hansı qurğularda alınır?
- ✓ elektrovakuum qurğularında
 - seçmə qurğularda
 - idarəolunan qurğularda
 - avtomatlaşdırılmış qurğularda
 - təmizləyici qurğularda
- 405.** Dünyada təxminən nə qədər insan su çatışmazlığı ilə bağlı olan xəstəliklərdən ölür?
- ✓ 5 mln nəfər
 - 8 mln nəfər
 - 3 mln nəfər
 - 7 mln nəfər
 - 10 mln nəfər
- 406.** Dünya əhalisinin neçə faizi su çatışmazlığı üzündən aşağı sanitar şəraitdə yaşayır?
- 0.4
 - 0.2
 - ✓ 0.5
 - 0.15
 - 0.28
- 407.** Dünya əhalisinin neçə faizi içməli su çatışmazlıqdan əziyyət çəkir?
- ✓ 0.2
 - 0.3
 - 0.11
 - 0.27
 - 0.18
- 408.** Genetik çirklənmə hansı çirklənmə növünə aiddir?
- ✓ Bioloji
 - məişət

- sənaye
- kimyəvi
- kosmik

409. Dünyanın bütün çayları orta hesabla il ərzində nə qədər su axıdır?

- 237 000 km³
- ✓ 426 000 km³
- 324 000 km³
- 320 000 km³
- 500 000 km³

410. Azərbaycanda əkin üçün yararlı sahə:

- ✓ 4,2 mln ha
- 86 min ha
- 6,4 mln ha
- 8,6 mln ha
- 86,6 min ha

411. Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizindən istifadə ciddi su çatışmamazlığına səbəb olur?

- 0.27
- 0.45
- ✓ 0.4
- 0.34
- 0.56

412. Ümumi içməli su ehtiyatlarının ildə neçə faizə qədəri istifadə edən ölkələrdə su problemi yaranmır?

- 0.5
- 4 3%
- 0.27
- ✓ 0.1
- 0.08

413. Dünya əhalisinin təxminən neçəsinin məişət tullantıları sistemindən istifadə etmək imkanı yoxdur?

- 1,7 mlrd.
- ✓ 2 mlrd.
- 2,1 mlrd.
- 3 mlrd.
- 1,5 mlrd.

414. Ən çox nüvə silahlarını sınaqdan keçirən ölkə hansıdır?

- ✓ ABŞ
- RF
- Almaniya
- İngiltərə
- Yaponiya

415. Hər il dünyada nə qədər yeraltı su çıxarılır?

- 93 mlrd m³
- 110 mlrd m³
- ✓ 160 mlrd m³
- 80 mlrd m³
- 118 mlrd m³

416.	Dünya əhalisinin illik su sərfi təxminən nə qədərdir?
	☐ 5 km ³ ☐ 3,7 km ³ ☐ 8 km ³ ☒ 4 km ³ ☐ 8,8 km ³
417.	Azərbaycanda şəhər-kənd əhalisinin nisbətini müəyyən edin:
	☒ 2.199999999999997 ☐ 2.445833333333333 ☐ 2.118055555555556 ☐ 2.3229166666666665 ☐ 1.9131944444444444
418.	Təbii ehtiyatlardan hansının XXI əsrdə əsas strateji ehtiyat olması ehtimalı var?
	☒ İçməli su ☐ Daş kömür ☐ Uran ☐ Qaz ☐ Neft
419.	Yeraltı suların mühafizəsi üzrə dövlətlərarası şəbəkə hansı regionda yaradılmışdır?
	☐ Latın Amerika ☐ MDB ☐ Afrika ☐ Cənubi Amerika ☒ Ərəb dövlətləri
420.	Dünyanın qar-buz ehtiyatları atlası” hansı alimin rəhbərliyi ilə müəlliflər kollektivi tərəfindən tərtib edilib?
	☒ Kotlyakov ☐ Reymers ☐ Dokuçayev ☐ Yablokov ☐ kad. N. Mayseyev
421.	Dünya okeanlarının neftlə çirklənməsinin qarşısını almaq üçün beynəlxalq konvensiya nə zaman keçirilib?
	☐ 1948.0 ☐ 1971.0 ☐ 1987.0 ☐ 1961.0 ☒ 1954.0
422.	Dünyanın buz ehtiyatları nə qədərdir?
	☒ 30 mln ³ ☐ 32 mln ³ ☐ 12 mln ³ ☐ 17 mln ³ ☐ 28 mln ³
423.	Hansı regionda yeraltı suların mühafizəsi üzrə dövlətlər arasы şəbəkə yaradılmışdır?
	☒ Ərəb dövlətləri ☐ Latın Amerikası

- MDB ölkələri
- Afrika
- Orta Asiya

424. İçməli suyun potensial mənbəyi kimi nədən istifadə etmək nəzərdə tutulur?

- ✓ Buzlaqlar
- Çaylar
- Dənizlər
- Bataqlıqlar
- Göllər

425. Azərbaycan əhalisinin sayını müəyyən edin (mln nəfərlə):

- 8.6
- 10.0
- ✓ 9.0
- 8.5
- 8.9

426. Azərbaycan Respublikası su ilə təmin olunandır?

- hə
- daha çox
- su şəbəkəsi zəifdir
- qismən
- ✓ Yox

427. Maye və qaz daşıyan boru xətləri yerdə necə yerləşdirilir?

- ✓ yer altında, yer səthində, yer üzərində
- dağlarda, təpələrdə, yamaclarda
- dağ ətəyində, yamacda, çəmənlikdə
- otlaqlıqlarda, torpaqda, qumluqda
- qumluqlarda, çınqıllıqlarda, təpələrdə

428. Gələcəkdə içməli suyun potensial mənbəyi kimi nədən istifadə etmək nəzərdə tutulur?

- ✓ Buzlaqlar
- yeraltı sular
- göllər
- bataqlıqlar
- dəniz və okeanlar

429. XXI əsrdə hansı təbii ehtiyatın dünyanın əsas strateji ehtiyatı olması ehtimalı var?

- qızıl
- qaz
- daş kömür
- ✓ içməli su
- neft

430. «Əsrin müqaviləsi» hansı ildə bağlanmışdır?

- 18 sentyabr 1992
- 30 sentyabr 1996
- ✓ 20 sentyabr, 1994
- 20 oktyabr, 1994
- 30 dekabr 1993

- 431.** Neftin daşınması tankerlərin texniki səviyyəsi və s. ilə əlaqədar ciddi şərtlər tələb edən “Maqpol 73/78” konversiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?
- 1967.0
 - 2004.0
 - 1982.0
 - 2001.0
 - ✓ 1973.0
- 432.** İl ərzində dünya okeanları təxminən nə qədər neft və neft məhsulları ilə çirklənir?
- 10 mln t
 - 14 mln t
 - 9 mln t
 - ✓ 12 mln t
 - 30 mln t
- 433.** Tanker gəmiçiliyi tərəfindən çirklənmə neftlə ümumi çirklənmənin neçə faizini təşkil edir?
- 13,5 %
 - ✓ 11,5%
 - 0.12
 - 0.08
 - 0.08
- 434.** Azərbaycanda illik neft hasilatı
- 47 mln t
 - 35 mln t
 - ✓ 45 mln t
 - 75 mln t
 - 40 mln t
- 435.** Ölkədə nə qədər taxıl məhsulu toplanılır?
- 10 mln t
 - ✓ 2,5 mln t
 - 5 mln t
 - 7 mln t
 - 8,9 mln t
- 436.** Sənaye axıntılarının və tullantılarının neçə %-i neftin payına düşür?
- 0.9
 - 0.45
 - ✓ 60,8%
 - 0.3
 - 0.85
- 437.** Kosmik tullantılar hansı yüksəklikdə daimi yığılıb qalır və yer səthinə düşür?
- 20.000 km
 - 15.000 km
 - ✓ 36.000 km
 - 28.000 km
 - 40.000 km
- 438.** Kosmik fəzanın çirkləndirən ən çox hansı dövlətlərdir?
- İngiltərə

- ✓ MDB
- Çin
- ABŞ
- Hindistan

439. Neftin okean sularına qarışması ilə bağlı son dəhşətli qəza harada olmuşdur?

- Aralıq dənizində
- Sakit okeanda
- ✓ Meksika körfəzində
- İran körfəzində
- Baltik dənizində

440. Neftlə çirklənmənin neçə faizini sənaye axıntıları və tullantıları təşkil edir?

- 0.32
- ✓ 60,8%
- 0.24
- 0.54
- 0.28

441. Dünya əhalisinin neçə faizi sahil zolaqlarında yaşayır?

- ✓ 0.33
- 0.45
- 0.5
- 0.65
- 0.4

442. Yaponiya əhalisinin demək olar ki, yarısının yaşadığı meqopolis hansıdır?

- ✓ Tokaydo
- Xorasima
- Xönsü
- Naqasaki
- Xokkado

443. Çirkli su hövzəsi zonasında yaşayan əhali üçün ən təhlükəli hadisə hansıdır?

- ✓ hövzədə suyun səviyyəsinin qalxması
- qanunsuz balıq ovu
- hövzəyə atılan çayların quruması
- gəmiçiliyin inkişafı
- əhali sıxlığının artması

444. Çirklənmə dərəcəsinə görə Xəzər dənizi hansı qrupa aiddir?

- ✓ çirklənmiş
- zəhərli
- təmiz
- az çirkli
- Çirkli

445. Atmosfer vasitəsi ilə xlor birləşmələri neçə % -i dünya okeanlarına daxil olur?

- 0.63
- 0.71
- ✓ 0.9
- 0.4
- 0.65

446. Xəzər dənizinin çirklənmə mənbələrinə aid deyil:

- ✓ bərk tullantı
- çirkab sular
- neft məhsulları
- neft
- yeraltı sular

447. Xəzər dənizi çirklənmə dərəcəsinə görə hansı qrupa aiddir?

- ✓ çirklənmiş
- az çirklənmiş
- zəhərli
- təmiz
- çirkli

448. Dünya okeanlarında üzvi xlor birləşmələrin neçə faizi atmosfer vasitəsi ilə daxil olur?

- 0.57
- 0.76
- ✓ 0.9
- 0.7
- 0.84

449. Əhalisi 75% sahil zonasında yaşayan ölkə hansıdır?

- Yunanıstan
- Seneqal
- ABŞ
- ✓ Portuqaliya
- Yaponiya

450. Dünya okeanı suyundan hansı elementlər alınır?

- uran, dəmir, xrom
- ✓ yod, brom, uran
- alınmır
- alunit, molibden
- neft, qaz, titan

451. Şelf zonasında hasil olan faydalı qazıntı hansıdır?

- qızıl, gümüş
- ✓ neft, qaz
- dəmir, mis
- alunit, nikel
- fosforit, kalium

452. Dünyada sahil zolağında nə qədər xörək duzu istehsal olunur?

- 18 mln t
- ✓ 7 mln t
- 10 mln t
- 12 mln t
- 9 mln t

453. Dünyada hasil olunan neftin neçə faizi sahil zolağından çıxarılır?

- 0.6

- ✓ 0.4
- 0.5
- 0.37
- 0.57

454. Xəzər dənizi Azərbaycanda illik neft hasilatının necə faizini verir?

- 0.91
- ✓ 0.96
- 1.0
- 0.9
- 0.99

455. Birbaşa sahil zolaqların problemləri ilə məşğul olan təşkilat hansıdır?

- BST
- ✓ UNESCO (COMAR)
- EUROCOAST
- EUCE
- ETO

456. Dünya okeanında olan ərzaq ehtiyatının neçə faizi sahil zolağında formalaşır?

- 0.45
- 0.25
- ✓ 0.35
- 0.6
- 0.4

457. Hansı beynəlxalq təşkilat birbaşa sahil zolaqlarının problemləri ilə məşğul olur?

- ✓ UNESCO (COMAR)
- MAQATE
- EUCE
- EUROCOAST
- МГБП

458. Hansı ölkənin əhalisi 75% sahil zonasında yaşayır?

- Yunanıstan
- İspaniya
- ✓ Portuqaliya
- ABŞ
- İtaliya

459. Dünya okeanlarında iqtisadi zona neçə millik məsafəni əhatə edir?

- 240 mil
- 150 mil.
- 180 mil.
- ✓ 200 mil.
- 400 mil.

460. Dünyada analoqu olmayan sanatoriya Respublikasının hansı hissəsindədir?

- ✓ Naftalan
- Naxçıvan
- Bakı
- Gəncə
- İstisu

461. Bazel konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- ✓ 1989.0
- 1994.0
- 1972.0
- 2000.0
- 1948.0

462. Xəzər sahilində ən uzun sahil xətti olan dövlət hansıdır?

- Türkmənistan
- Rusiya
- ✓ Qazaxıstan
- Azərbaycan
- İran

463. Dənizin neftlə çirklənməsinin qarşısını alınması üzrə Beynəlxalq konvensiya nə vaxt qəbul edilmişdir?

- ✓ 1954.0
- 1998.0
- 1987.0
- 1961.0
- 1960.0

464. “Təhlükəli tullantıların transsərhəd daşınması və məhv edilməsi” üzrə Bazel konvensiyası nə vaxt qəbul edilmişdir?

- ✓ 1989.0
- 1982.0
- 1975.0
- 1970.0
- 1969.0

465. Rusiyanın sahil zonalarını neçə dənizin suları yuyur?

- 6.0
- 9.0
- ✓ 13.0
- 8.0
- 15.0

466. Radioaktiv maddələrin ən təhlükəsiz saxlandığı yerlər hansıdır?

- meşələr
- bataqlaq
- ✓ Dəniz
- səhra
- dablar

467. Bu ölkələrdən hansı dənizlərdən istifadəyə görə qanuna imza atıb?

- B.Britaniya
- Almaniya
- ✓ RF
- Yaponiya
- ABŞ

468. Dünyada ən yüksək qabarma neçə metrə çatır?

- ✓ 18m

- 23m
- 7m
- 20m
- 10m

469. Dünyada ən yüksək qabarma və çəkilmə hansı körfəzdə olur?

- ✓ Fandi
- Fars
- Bristol
- Mei
- Fin

470. Qara dəniz iqtisadi əməkdaşlıq təşkilatında birləşmiş ölkələr hansı sahələr üzrə əməkdaşlıq edir?

- ✓ bütün sahələr üzrə
- k/t sahələri üzrə
- iqtisadi
- neft və neft məhsullarının daşınması
- Gəmiçilik üzrə

471. Hansı dəniz heyvanı sutka ərzində özündən 12 litr təmiz su keçirir?

- ✓ Molyuska
- mərcanlar
- dəniz tısbağası
- balina
- Akula

472. Dəniz çirklənməsinin qarşısını almaq barədə Beynəlxalq konfrans hansı şəhərdə keçirilib?

- Moskva
- Berlin
- Nyu-York
- Paris
- ✓ London

473. İnsanların sağlamlığı üçün ilkin şərait nədir?

- çox işləmək
- təmiz su istifadə etmək
- ✓ sağlam mühit formalaşdırmaq
- zehni əməklə məşğul olmaq
- zəngin qida təminatı

474. Rodiaktiv maddələrin zərərsizləşdirilməsi, utilizasiyası üzrə hansı beynəlxalq təşkilat məşğul olur.

- ✓ MAQATE
- MAO
- YUNESKO
- YUNEP
- FAO

475. “Sağlamlıq problemləri və şəhəratrafi mühit” üzrə birinci beynəlxalq konqres neçənci ildə olmuşdur?

- ✓ 1998.0
- 1964.0
- 1990.0
- 1983.0
- 1970.0

476. MAQATE –nin tədqiqatlarına əsasən radioaktiv tullantıların qəbul olunmuş təhlükəsiz saxlanması aşağıda göstərilən yerlərdən hansıdır?

- ✓ dənizlər
- duz cavab yoxdu
- bataqlıq
- səhralıq
- dağlıq ərazi

477. Bu ölkələrdən hansının sahil zonaları rekreasiya təzyiqinə məruz qalmışdır?

- ✓ Türkiyə
- Kanada
- Almaniya
- ABŞ
- Norveç

478. Dünyada hər il dəniz suyunda nə qədər içməli su istehsal olunur?

- 10 km³
- 21 km³
- 17 km³
- 30 km³
- ✓ 20 km³

479. Beynəlxalq qaydalara görə neçə millik məsafədə sular ərazi suları hesab olunur?

- 14 mil.
- 25 mil
- ✓ 12 mil.
- 40 mil
- 20 mil.

480. Dəniz hüquqları barədə BMT-nin birinci konfransı hansı şəhərdə keçirilmişdir?

- ✓ Cenevrə
- Oslo
- Paris
- London
- Brüssel

481. Xəzərin sahilində ən az sahil zolağı hansı dövlətə məxsusdur?

- ✓ RF
- Azərbaycan
- Türkiyə
- Qazaxstan
- İran

482. Azərbaycan Respublikasında Xəzər dənizinin sahil xəttinin uzunluğu nə qədərdir?

- ✓ 825 km
- 720 km
- 530 km
- 740 km
- 65 km

483. Dəniz çirklənməsinin qarşısını alınması barədə Beynəlxalq konfrans neçəci ildə keçirilib?

- 1984.0

- 1954.0
- 1990.0
- 1976.0
- ✓ 1973.0

484. Yer kürəsində təxminən hər il neçə ha tropik meşələr məhv edilir?

- 13,2 mln ha
- 10,4 mln ha
- ✓ 11,1 mln ha
- 12,1 mln ha
- 10 mln ha

485. Ekspertlərin fikrincə son 20-30 ildə yer kürəsindən biomüxtəlifliyin təxminən neçə faizi məhv olmaq təhlükəsi ilə qarşılaşacaqdır?

- ✓ 0.25
- 0.32
- 0.18
- 0.3
- 0.1

486. İnsanların qidasının 50% çoxunu təşkil edən hansı bitkilərdir?

- ✓ taxıl , qarğıdalı, düyü
- soya, taxıl, buğda
- soya, kartof, düyü
- düyü, kartof, soya
- soya, taxıl, kartof

487. Yer kürəsində təxmini neçə növ bitki və canlı orqanizm var?

- 3 mln
- 2,5 mln
- ✓ 1,4 mln
- 1,5 mln
- 1,2 mln

488. Dünyada qida məhsullara 50% təşkil edən bitkilər hansıdır?

- soya, qarğıdalı, buğda
- düyü, soya, kartof
- kartof, qarğıdalı, soya
- kartof, soya, taxıl
- ✓ taxıl, qarğıdalı, kartof

489. Dünyada bitən bitki sayı neçədir?

- 270 mln
- 140 mln.
- ✓ 250 mln
- 320 mln
- 400 mln

490. Aşağıdakılardan hansı neft və neft məhsulları ilə ən az çirklənir?

- ✓ Axot dənizi
- Meksika körfəzi
- Fars körfəzi
- Ərəbistan dənizi
- Şimal dənizi

491. Ozon qatında əmələ gələn dəlik hansı qitənin üzərində müşahidə olunur?

- ✓ Antarktida
- Cənubi Amerika
- Afrika
- Asiya
- Avropa

492. Ozon qatına mənfi təsir edən freon istehsalının 30%-dən çoxu hansı ölkənin payına düşür?

- Çin
- İtaliya
- İngiltərə
- ✓ ABŞ
- Fransa

493. BMT ekspertləri hansı məhsullarla çirklənməni birinci sıraya aid etmişdir?

- ✓ neft, ağır metallar, radioaktiv maddələr
- ağır metallar çirək sular, məişət tullantıları
- Radioaktiv maddələr, məişət tullantıları, qazlar
- məişət tullantıları, kimyəvi maddələr, çirək sular
- neft, qaz, məişət tullantıları

494. İnsan orqanizminə mikroblar hansı yolla daxil ola bilər?

- ✓ çay suları
- mümkün deyil
- təmiz hava
- qaynadılmış su
- bişmiş qida

495. Dünyanın quru ərazisinin hamısı becərilərsə təxminən nə qədər əhalini qida ilə təmin etmək olar?

- 10-15 milyard
- 100-110 milyard
- ✓ 150-160 milyard
- 30-40 milyard
- 50-60 milyard

496. Dünya torpaqlarının təqribən neçə %-i becərilir?

- 0.2
- 0.18
- ✓ 0.13
- 0.16
- 0.1

497. Eyni vaxtda dünyada təxminən bir gündə neçə avtomobil hərəkət edir?

- ✓ 500 milyon
- çox az
- 300 milyon
- 1 milyard
- 200 milyon

498. Dünya əhalisi ərzaq məqsədi ilə neçə növ bitkidən istifadə edir?

- 3 700

- 2 600
- ✓ 1 000
- 5 000
- 4 200

499. Yer kürəsində təxmini neçə növ bitki vardır?

- 118 000
- 320 000
- 180 000
- 400 000
- ✓ 250 000

500. İl ərzində dünyada təxminən neçə avtomobil şini istifadə edilib atılır?

- 12 mln
- 6 mln
- ✓ 10 mln
- 5 mln
- 8 mln